

Hiszek egy Istenben, Hiszek egy Hazában.
Hiszek egy Isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Ara: 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FEL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1940 SZEPTEMBER 21. SZOMBAT

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. EVFOLYAM, 115. SZÁM

A római tanácskozáson megvitatták Spanyolország és Egyiptom szerepét s a Duna medence kérdését is

Pénteken Mussolini, Ribbentrop és Ciano folytatta a tanácskozásokat
Folytatódtak a német légitámadások London ellen -- A bolgár csapatok megkezdték a bevonulást Dobrudzsába -- Az amerikai megfigyelők elhagyták Angliát

Teleki Pál miniszterelnök újabb szemleutja a visszatért Erdélyben

Róma, szeptember 20. (Stefani.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a délelőttöt a Villa Madameban munkában töltötte és állandó érintkezésben állott Berlinnel. Délután 14 órakor Ciano olasz külügyminiszter villásreggelit adott tiszteletére. Délután sor került Ribbentrop külügyminiszter második megbeszélésére a Duceval, amelyről valószínűleg hivatalos közleményt adnak ki. A birodalmi külügyminiszter elutazásának időpontját még nem állapították meg, valószínűleg azonban vasárnap reggelig pihenésként Rómában marad. Arról is szó van, hogy Cianoval kirándul Tivoliba. (MTI.)

Róma, szeptember 20. (Stefani.) A Duce gróf Ciano jelenlétében ismét fogadta Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert a Veneziában. A megbeszélés olasz időszámítás szerint 4 órakor kezdődött és hat órakor ért véget. (MTI.)

Róma, szeptember 20. (MTI.) Délután 5 órakor Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Ciano társaságában a Venezia palotába hajtatott, ahol megkezdődött a második megbeszélés Mussolini miniszter-

elnökkel. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter az eredeti tervtől eltérően nem utazik el péntek este Rómából. A tárgyalások valószínűleg szombaton tovább folynak.

Róma, szeptember 20. (Német TI.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter péntek délután ismét megbeszélést folytatott a Duceval. Péntek délután Ciano gróf fogadáson látta vendégül az Excel-sior szállóban a német külügyminisztert (MTI.)

Róma, szeptember 20. (Német TI.) A Duce délután Ciano gróf külügyminiszter jelenlétében ismét fogadta Ribbentrop külügyminisztert, akivel szívélyes megbeszélést folytatott. A megbeszélés 17 órától 18 óráig tartott. A megbeszélésen jelen volt Mackensen német nagykövét és Dino Alfieri berlini olasz nagykövét. (MTI.)

Róma, szeptember 20. (Stefani.) Ribbentrop külügyminiszter megtekintette a német nagykövetség övezetében épülő új palotát, majd gépkocsin körüljárta a várost és 19 óra 30 perckor visszatért a Villa Madameba.

Magyarország szellemileg szintén részt vesz a római tárgyalásokon

Róma, szeptember 20. (Német TI.) Olasz beavatott körök hangoztatják, anélkül azonban, hogy a teljes bizalmas jellegű tárgyalásokról részleteket közöljenek, hogy a megbeszélések során szőnyegre került a tengelyhatalmak Spanyolországhoz való viszonya és a Duna-medence kérdése, minthogy mindkét kérdés a megtárgyalt időszerű kérdések közé tartozik. Minden megfigyelő megállapíthatja, hogy a tengelyhatalmak a délkelet-európai kérdéseket mindig figyelemmel kísérik a teljes együttműködés szellemében. (MTI.)

Róma, szeptember 20. (MTI.) Az olasz

lapok kiemelik, hogy Budapesten a legnagyobb érdeklődéssel követik az olasz államférfiak és Ribbentrop külügyminiszter megbeszéléseit. A Giornale d'Italia budapesti tudósítója hangsúlyozza, hogy Magyarország, amelynek politikája a tengelypolitika keretében illeszkedik be, szellemileg szintén részt vesz a római megbeszélésekkel azzal az érdeklődéssel, amely a magyar politikát Róma és Berlin minden kezdeményezése iránt jellemzi. Budapesten mindenki egyetért abban, hogy a római találkozó döntőfontosságú lesz a háború továbbfolytatása szempontjából.

A tengely megszabadítja Afrika népeit a szolgaságtól

Berlin, szeptember 20. (NST.) A Német Birodalom vezető napilapjai élénken kommentálják Ribbentrop római utazását és ez új jelentőségét egybehangzóan abban látják, hogy a tengelyhatalmak megszabadítják Afrika népeit a szolgaságtól. — Rómában most Afrika újjárendezéséről történnek döntések — állapítják meg a német lapok vezércikkei. E döntések hatátereje kiterjed a brit világbirodalom egyik nagyfotosságú területére.

A Kölnische Zeitung utal még arra, hogy Spanyolországnak is vannak követeléseit Angliával szemben. A berlini Lokalanzeiger a föltámadt Spanyolország olasz- és németbarátságát azt várja, hogy hatásukra a tengely tovább fog

erősödni. A hamburgi Fremdenblatt érdekes párhuzamot von az Európában és az Afrikában folyó hadműveletek várható eredményei között. Ugyanakkor, amikor Németország és Olaszország visszaszerzik Európa számára a szabadságot és kivonják Anglia gyámkodása alól, ki fog szabadulni Afrika is London prédaleső karmaiból és eltűnnek az angol hatalom jelei a Földközi tenger térségeiről. A berlini Börsenzeitung Egyiptom érdekeinek a vizsgálatába merül és megállapítja, hogy Anglia legyőzése után Egyiptom is részesedni fog annak az új rendnek az áldásaiban, melyet Németország és Olaszország együtt szándékoznak kiharcolni.

A hamburgi Fremdenblatt általában jól

tájékozott levelezője megállapítja, hogy a német külügyminiszter római útja több szempontból világpolitikai jelentőségű. Mind a római tanácskozások időpontja, mind pedig a szőnyegre kerülő problémák összehasonlíthatatlan fontosságúvá teszik a megbeszéléseket.

Abban a pillanatban ülnek össze a tengelyhatalmak vezető államférfiai politikai tanácskozásra, amikor a német haderő döntő csatába bocsátkozik az angol szigetországgal. A tengelyhatalmak, mint Európa jövőjének felelős formálói nem halaszthatják el egy pillanatra sem azt a

kötelességüket, hogy megtegyék rendező és formaadó tevékenységüknek következő lépését. Annak az új Európának az eszméje, mely a tengelyhatalmak szemei előtt lebeg, értékes módon tovább izmosodott Spanyolországnak amaz állásfoglalása után, hogy a tengelyhatalmakkal kíván tartani. Nem kétséges — állapítja meg a lap —, hogy Spanyolország földrészünk népeinek eljövendő rendjében olyan szerephez fog jutni, mely megfelel annak a nagy jelentőségnek, mely ezt az országot már ma is megilleti.

Teljes titoktartás mellett folynak Ribbentrop megbeszélései

Róma, szeptember 20. (MTI.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter római tanácskozásai teljes titoktartás mellett folynak. Ilyenformán a Duce és Ribbentrop csütörtöki kétórás megbeszéléséről részletek nem váltak ismeretessé. Az olasz sajtó mindamellett érdekes cikkekben foglalkozik az olasz-német megbeszélésekkel, főleg arra a szempontokra mutat rá, hogy a tengelyhatalmakat immár a háború kérdései mellett a béke és a jövő európai problémái is behatóan foglalkoztatják.

A „Popolo di Roma” vezércikkében Baroni főszerkesztő „Háborúban és háborún túl” címmel többi között a következőket írja:

A tengelyhatalmak, miközben szárazföldön, tengeren és levegőben egyaránt folytatják a harcát Nagy-Britannia ellen, élénk politikai és diplomáciai tevékenységet is fejtenek ki Európa politikai és gazdasági újjáépítésének megvalósítására. Róma és Berlin célja jelenleg nemcsak az, hogy legyőzzék Nagy-Britanniát, hanem az is, hogy megteremtsék azt az igazságos politikai rendet, amelyet katonai győzelmeik lehetővé tesznek. Rómának és Berlinnek ez a tevékenysége máris jelentős gyümölcsöket hozott. Elég utalni az augusztus 30-iki bécsi döntőbíráskodásra, amely mutatja, hogy a róma-berlini tengelynek milyen tekintélye és ereje van Bécsben igazságot szolgáltatott annak, aki azt megérdemelte, új határokat vontak meg, rendkívül kényes kérdéseket ol-

dottak meg, amelyek sokszázezer ember életét és sorsát érintették. Mindez a legcsekélyebb zavar és incidens nélkül történt. Ma a Duna vidékén ismét nyugalom és béke honol és a versaillesi rendszer utolsó maradványa, a nemzetközi Duna-bizottság felszámolás alatt áll.

Egész Közép- és Kelet-Európa immár azt az utat követi, amelyet Róma és Berlin kijelölt.

Ami Ribbentrop jelenlegi római látogatását illeti, az angol és angolbarát sajtóban természetesen nem hiányoznak az ostoba és teljesen önkényes találgatások. A Reuter-iroda például azt a hírt terjeszti, hogy Ribbentrop azért jött Rómába, hogy összhangot teremtsen és megállapítsa a szereposztást a háború továbbfolytatása tekintetében. Az angolok, úgy látszik, nem tudják, hogy Róma és Berlin között ez az úgynevezett szereposztás már régen megtörtént.

Szófia, szeptember 20. (NST.) A bolgár közvélemény nagy események előjelét látja Ribbentrop német külügyminiszter római látogatásában. A bolgár lapok római külföldi tudósítói őszinte barátság szellemében méltatják a találkozó jelentőségét. A Zora római tudósítója azt írja, hogy értesülései szerint arról is tárgyalnak, hogy mi legyen Spanyolország további szerepe az európai háborúban. Ha Gibraltár, Alexandria és Suez elesik, — írja a lap —, akkor az angol flotta elveszti legfontosabb földközítengeri támpontjait.

Az amerikai megfigyelők elhagyták Angliát

Washington, szeptember 20. (NST.) A Clipper repülőgépen pénteken visszatértek Londonból az amerikai kormány katonai megfigyelői, akiket néhány héttel ezelőtt azzal a feladattal küldtek az angol fővárosba, hogy tanulmányozzák a katonai helyzetet. A bizottság vezetői, Emmons vezérőrnagy és Al Strong tábornok

Newyorkból azonnal továbbutaztak Washingtonba, hogy jelentést tegyenek tapasztalataikról Roosevelt elnöknek.

Ugyanezzel a Clipper géppel egy angol katonai küldöttség is érkezett Sir Walter Layton vezetésével. Ez a bizottság is egyenesen Washington felé vette útját.

SÖRÖZZÖN A „GAMBRINUS”-BAN

estéknént MAGYARI GYULA igányzenekarával és Emőd Zsóka muzsikál.

A Piccadilly-tér pusztulása

Stockholm, szeptember 20. (NST.) Az angol főváros legforgalmasabb közlekedési központját, a Piccadilly-teret telitalálta érte. A svéd lapok jelentése szerint a téren nehézkaliberű bomba csapott le és messze környékben mindent elpusztított. A robbanás után a terület és környékét rendőrség zárta le.

Nehéz bombatalálata érte London legnagyobb áruházát, a Selfridge-áruházat is, amely a nyugati városrészt legelőkelőbb utcájában, az Oxford-Streeten fekszik. Az áruház súlyosan megrongálódott. — Nagy pusztítást végzett egy bomba a Cumberland-szállodában is, amely az Oxford-Street elején fekszik a Márványkanuval szemben.

Stockholm, szeptember 20. (MTI.) Az Aften Bladet londoni jelentése szerint pénteken utasítást kapott a lakosság, hogy ne dohányozzék az utcán, mert a gázvezetékek megrongálódása következtében tűz ütött ki. A Stockholms Tidningen londoni levelezője szerint német repülő még sohasem hatoltak be olyan mélyen a belső városrészbe, mint most. Mindig újabb és újabb repülő török át a légvédelem tüzet és érkeznek a város fölé. Az éjszaka folyamán a déli és nyugati városrészeket újabb bombatámadások érték. A bombatámadások vihként tomboltak a város fölött. A ledobott bombák és légvédelmi alakulatok lövedékeinek robbanása szünet nélkül tart. Csütörtökön bezárták a Piccadilly cirkuszt, mert a környező utcákban a bombarobbanások hatalmas kódarabokat röpítettek a térre.

Hatásos támadások katonai célpontok ellen

Berlin, szeptember 20. A Német TI. a harcéri helyzetről jelenti: Hála a német repülőgépek jó felszerelésének, a csütörtöki rossz időjárási viszonyok ellenére is hatásos bombatámadásokat intéztünk London katonai célpontjai ellen. Mindenekelőtt meg lehet állapítani, hogy London hadászati berendezései ellen végrehajtott szerdai támadás jó eredményel végződhetett. Canningtovn és Stockwel londoni városrészekben, valamint az úgynevezett Themse sávtól északra és keletre tüzeket vettek észre. A London ellen intézett megtorló támadásokat a péntekre virradó éjjel folytattuk. Fontos hadi- és hadigazdasági pontokat bombáztunk és jelentős tüzeket okoztunk. Közép- és Dél-Angliában újból bombáztunk több fontos ipari és hadfelszerelési berendezést. (MTI.)

Berlin, szeptember 20. A London vidéki pénteki légi harcokról, amelyek során a Themse nagy kanyarától nyugatra levő vidéket sikeresen bombázták, a Német TI pénténap úgy értesül, hogy a bombatámadás kísérő német vadászrepülőgépeknek sikerült 12 angol gépet lelőni. Egy német gép eddig nem tért vissza. (MTI.)

London, szeptember 20. (Reuter.) Az est beállta után légiriadót rendelt el London körzetében, ugyanakkor erős légelhárító tüzérségi tüzelést hallottak. A zárótűz fénye északnyugatról világította meg az égboltot. London délkeleti negyedére gyújtóbombák estek.

London, szeptember 20. (MTI.) A londoni magyar követség és magyar kolónia tagjai sértetlenek.

Newyork, szeptember 20. (Német TI.) A haditengerészeti miniszter közlése szerint a Kanadába érkezett hat régi amerikai torpedórombolót beosztották a kanadai hajóhadba.

Berlin, szeptember 20. A véderő főparancsnoksága közli:

Jóllehet az időjárási viszonyok változatlanul rosszak voltak, a légi haderő csütörtökön fegyveres felderítő repülőket hajtott végre, amelyek során bombázta London, valamint Dél-Anglia több repülőterét és kikötőberendezését. Éjszaka harci repülőgépek folytatták a megtorló támadásokat London, valamint Nyugat- és Közép-Anglia hadászati fontos célpontjai ellen. Sok helyen újabb tüzek keletkeztek, különösen Liverpoolban.

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09.

LEGUJABB HELYSZINI FELVÉTEL ERDÉLYBŐL, KORMÁNYZÓ URUNK ÉS HONVÉDSÉGÜNK DIADALMAS BEVONULÁSÁRÓL, KOLOZSVÁRI DÍSZSZEMLE.

Szeptember hó 21., és 22.-én: Csak 16 éven felülieknek.
CHARLES LAUGHTON felejthetetlen alakítása

FEKETE ÉJSZAKÁK

A Cornwalli grófok kettős életének idegfeszítően izgalmas bűntény története.

Néhány brit repülőgép az éjszaka folyamán bombákat dobott nyugat és dél-nyugatnémetországi városok lakónegyedére. Egy angol repülőgépet lelőtünk.

Hivatalos angol jelentés

London, szeptember 20. (Reuter.) A légügyi és belbiztonsági minisztérium közli: A péntekre virradó éjjel az ellenség légitámadásai ismét elsősorban London ellen irányultak. A fővárosban ipari épületeket találatok érték. London keleti részében egy gyár kigyulladt. Ezen a vidéken többen megsebesültek. A sebesültek közül néhányan életüket veszítették. A német repülő bombákat dobta le a Lancashire, Essex, Surrey, Berkshire és Kenti grófságban, továbbá Midlandben és Délnyugat-Angliában. (MTI)

Berlin, szeptember 20. (Német TI.) Csütörtök éjjel az angol repülő ismét bombákat dobta le Heidelberg város lakóházaira. Heidelbergben egyáltalán nincsen katonai célpont. A város az egész világon tudományos intézményeiről és történelmi emlékeiről híres. Annál inkább felháborodott a német nép az angol repülő viselkedésén, mivel a bombák különösen a heidelbergi munkásnegyedet érték. Az egyik munkásházat teljesen szétrombolták a bombák. A házban lakó családból a család fő fia és leánya vesztette életét. A Heidelberg vidékén ledobott bombák egy 14 éves gyermeket öltek meg, s több személyt súlyosan megsebesítettek. Az angol repülő további több bombát dobta le a Bruchsal melletti vár közvetlen közelében. (MTI)

Sorozatos légiütközések Észak-Afrikában

Valahol Olaszországban, szeptember 20. Az olasz főhadiszállás 105. közleménye: Egy tengerészeti felderítő repülőgépünk bombatámadással elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

Észak-Afrikában az ellenség légitámadásokat intézett Derna kikötője, továbbá Bomba, Tobruk és Sollum vidéke ellen: a veszteség egy halott és néhány sebesült, az anyagi kár csekély. Sidi Barraninál a légvédelmi tüzérség lelőtt egy angol repülőgépet.

A legutóbbi közleményben jelzett lelőtt ellenséges repülőgépek száma utólagos megállapítás szerint hét volt, a két valószínűleg lelőtt repülőgépén kívül.

A 99. közleményben jelentett támadás során repülőnk által az Égei-tengeren eltalált angol gőzös, amely a pirusai kikötő bejáratánál kigyulladt, súlyosan megrongált állapotban az öbölben van.

A legutóbbi közleményben jelentett Kassala ellen intézett ellenséges légitámadás során vadászrepülőnk lelőttek egy Blenheim-típusú angol repülőgépet, mely lángokban zuhant le.

Bukarest cáfolja a román-orosz határcsúszást

Budapest, szeptember 20. (Bud. Tud.) Két nap óta újabb orosz-román határcsúszásról terjedtek el hírek Budapesten. Az egyik ilyen hír szerint az oroszok felrobbantották a remmi Pruth hidat.

A miniszterelnökség ezzel kapcsolatosan a következő cáfolatot adta ki: Egyes külföldi rádióállomások a román-orosz határon történt állítólagos összecsúszások híreit közölték. Ezenkívül azt a hírt is terjesztették, mintha a szovjet kormány követelte volna a Besszarábiával szomszédos Moldvában levő román csapatok leszerelését. Ezeket a híreket megcáfolják. (MTI)

„A magyar nemzet tudatában van erejének!”

Berlin, szeptember 20. (NST.) A Völkischer Beobachter mai vezércikke Magyarország politikai helyzetét ismerteti a visszacsatolt észak-erdélyi területek átvetelének befejezése után. A vezércikk, amelyet a lap „Magyarország a döntőbírói ítélet után” címmel közöl, leszögezi, hogy kétévtizedes régi álom vált valóra: a reményekből és kívánságokból tények lettek.

A továbbiakban a Völkischer Beobachter azokat a nagy politikai és szociális feladatokat ismerteti, melyeket Magyarország az észak-erdélyi területek visszacsatolása után meg fog oldani. A magyar nemzet tudatában van erejének s ez az erő elegendő ahhoz, hogy ne csak a hazatérés boldog érzésével gazdagítsa a visszacsatolt területek lakosságát, hanem szociális, gazdasági és politikai helyzetük javítását véglegesen meg hozza nekik a békét. A cikk ezután a hécsi döntőbírói ítélet létrejöttének szempontjaival foglalkozik, majd a következő szavakkal végződik: „Magyarország számára a visszacsatolt terület a termelési és fogyasztási térség felbecsülhetetlen növekedését jelenti, ami a tervbevett reformok végrehajtása után nagymértékben hozzá fog járulni az ország gazdasági és szociális életének

egészséges fejlődéséhez.”

Berlin, szeptember 20. Magyarország a döntőbíráskodás után címmel a Völkischer Beobachter vezércikkben foglalkozik a legutóbbi eseményekkel. A revíziós megoldás gyors ütemben játszódott le, írja a tudósító. Magyarország visszakapta történelmi szerepét a Kárpátok peremén. Magyarország ezzel nemcsak biztonságérzetet hozott a visszatérteknek, hanem szociális és gazdasági téren is jobb jövőt tud biztosítani belső munkájával azoknak az embereknek, akik az országhoz visszatértek. Ha Arad és Brassó nincs is a visszatért városok között, vigasztalja a magyarságot az, hogy Nagyvár, Szent László és Kolozsvár, Mátyás király város, mint magyar kulturális központok visszakapták és visszakapták velük a Székelyföld is. Bárhogyan is álljon a székelyek eredetének kérdése, kétségtelen, hogy a székelyek a legmagyarabb magyarok.

Majd a német kérdéssel foglalkozva, megjegyzi a lap, hogy a szoknak fájdalmas az észak-nyugati elszakadás, de a román uralmat nem fogják sajnálni, mert a románok gazdasági és kulturális életükben nagyon is mostoha kézzel bántak velük. (MTI)

Megkezdődött a bolgár hadsereg bevonulása a felszabadult Dél-Dobrudzsába

A szófia parlamentben a magyarság mellett tüntettek

Szófia, szeptember 20. A baráti bolgár nemzet történelmi napra virradt: ma hajnalban Popov tábornok vezénylete alatt a bolgár csapatok megkezdtek Dél-Dobrudzsába birtokbavételét. A románok már az éjszaka folyamán kiürítették az első szakaszt s a bolgárok ma ezt a területet birtokba veszik. Tíz nap alatt egész Dobrudzsza megszállása befejeződik.

Szófia, szeptember 20. (Stefani.) A bolgár parlament pénteken délután 5 órakor ünnepi ülést tartott abból az alkalomból, hogy Dobrudzsza déli része visszatért az anyaországhoz. Filov miniszterelnök a történelmi jelentőségű eseményt méltatva, — mély hálával szökött arról, hogy a tengelyhatalmak milyen nagy mértékbe járultak hozzá a megoldáshoz, amely igazságot szolgáltatott Bulgáriának és lehetővé tette a megértő léggör kialakulását a Duna vidékén.

Szófia, szeptember 20. Dobrudzsza visszacsatolása alkalmával a bolgár parlament szeptember 20-án délután 5 órakor rendkívüli ülésre ült össze, amelyen a Ház elnöke külön megemlékezett a magyar nemzetről.

— A bolgár nép, mint mondotta, háláját fejezi ki a magyar politikai vezetői iránt, akik mindig bátran kiálltak az igazságot és rokonszenvvel kísérték a bolgár nép revíziós törekvéseit. Köszönetet mondott a magyar sajtónak azért a támogatásért, amelyben a bolgár nemzeti ügyet Dobrudzsza visszaszerzésében részesítette. Kifejezte rokonszenvét a magyar népnek és legjobb

kívánságait és legmelegebb üdvözlését tolmácsolta.

Szeged, szeptember 20. A bolgár csapatoknak Dobrudzsába való bevonulásuk alkalmából a Turul Szövetség szegedi szervezete lelkes rokonzeny tüntetőt rendezett Bulgária mellett. A tüntető ifjúság a város főbb útvonalain magyar és bolgár zászlók alatt vonult fel, miközben lekesen éltette Magyarország kormányzóját, Boris bolgár királyt, a bolgár hadsereget, valamint a baráti tengelyhatalmak vezetőit. A tüntetők az országzászlóhoz vonultak, az ifjúság szónoka itt megemlékezett a világháborús bajtársáról, a bolgár nemzetről.

Vígyszínház mozgó

A szerelem és vidámság felejthetetlen filmje:

Válaszuton

Főszereplők:

DEANNA DURBIN,
Kay Francis, Szóka Szakáll.

A KORMÁNYZÓ UR
KOLOZSVÁRI DÍSZSZEM-
LÉJE! HONVEDEINK BE-
VONULÁSA ERDÉLYBE.

Ma este a Páll sörözőben találkozunk

Lossonczy Istvánnéval az élén megalakult az „Erdélyért” Országos Gyűjtőbizottság debreceni szervezete

A debreceni urilányok egyesülete nagyszabású ünnepélyt rendez a gyűjtőakció javára

Pénteken délután fél hat órakor Lossonczy István főispán elnöklése mellett nagyszabású ülésre gyűltek össze a városháza tanácstermében Debrecen város egyházainak, hivatalainak, intézményeinek, közületeinek és a különböző társadalmi egyesületeknek vezető hölgy, illetve férfi tagjai. A román uralom alól felszabadult területeken megsegítésre szoruló magyar testvéreink hathatós támogatása céljából szükségesnek látszott ugyanis egy helyi központi bizottság megalakítása, amely a csoportoktól és magánosoktól befutó adományokat összegyűjtve továbbítja rendeltetési helyére.

Ezért gyűltek tehát össze a város közéletének vezetői, s a leglelkesebb hangulatban alakították meg az

Erdélyért Országos Gyűjtőbizottságot. Lossonczy István főispán nyitotta meg a gyűlést és emelkedett szellemű beszédében a következőket mondotta:

— Az a szózat, amelyet a Főmoltóságú Asszony az elmúlt vasárnapon minden magyar emberhez intézett, föl kellett, hogy gyujtsa mindannyiunkban az áldozatkész szent lángját. Huszonkét évi megszegítő rabság után immár visszatért a magyar haza áldó keblére Kelet-Magyarország és Erdély egy része, amelyek a századok során oly szoros kapcsolatban állottak Debrecen városával és népével.

— De mennyi szenvedés és könny árán s milyen kifosztott állapotban jöttek vissza édes véreink, s azok, akik a még mindig idegen uralom alatt levő területekről menekültek az édes magyar hazába védelmet, segítséget keresve.

— Nem szabad, hogy csalódjanak, segítő kezet kell feléjük nyújtani, s megosztani velük még oly szerény, mindennapi kenyerünket is.

— Debrecen városa és népe mindig példát mutatott, ha igaz magyar ügy megsegítéséről volt szó. Ennél igazabb ügyet pedig keresve sem találhatunk, ezért én is kérés szóval fordulok a város társadalmának itt megjelent vezetőihez és felkérem őket, segítsék elő munkánkat teljes erővel és igaz jóakarattal szívvel.

Beszéde végén indítványozta a főispán, hogy az Erdélyért megindult akció gyűjtését ugyanolyan formában bonyolítsák le, mint a Magyar a magyarért mozgalmat, vagy az árvízkarosultak javára történt gyűjtést. Ezért kívánatos ugyanannak a bizottságnak a megválasztása is.

A jelen voltak a főispáni javaslatot helyesléssel fogadták és az Erdélyért Országos Gyűjtőbizottság helyi csoportja elnökévé Lossonczy Istvánné, a főispán nejét választották meg, s ügyvezető elnökül pedig dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnököt.

Bejelentette ezután a főispán, hogy a TEBE helyi szervezete pénteken levélben közölte vele, hogy a segélyakció javára kétezer pengőt ajánlott fel.

Ugyanakkor a biztosító intézetek tisztviselőikara 575 pengő 37 fillért ajánlottak fel. Ugyancsak pénteken futott be a főispáni hivatalhoz Sesztina-Nagybákay Jenő felsőházi tag háromszáz pengős adománya is. A bizottság tagjai a legnagyobb örömmel és elismeréssel vették tudomásul a legújabb adományokat.

Kérte ezután a főispán a jelen volt közéleti vezetőket, hassanak oda, hogy e nemes célra felajánlandó minden legki-

sebb adomány is a főispáni hivatalhoz, mint az akció központjához fusson be, mert így

a város társadalmának áldozatkészége sokkal jobban domborodik ki, mintha az összegek elaprózva jutnának el rendeltetési helyükre.

A főispán javaslatát nagy egyhangúsággal tudomásul vették a bizottság tagjai, akiket ezután dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök tájékoztatott a belügyminiszternek az akció lebonyolítását szabályozó rendeletéről. Eszerint a rendelet szerint a társadalmi gyűjtésen kívül a helyi bizottság vezetősége engedélyt adhat hangversenyek, előadások megtartására, amelyek az akció céljait kívánják szolgálni.

Tatay Zoltán ügyvezető elnök indítványára egy szűkebb körű társadalmi intézőbizottságot is alakítottak, amelynek tagjai: Lossonczy István, dr. Kőlcsey Sándor, vitéz Berényi István, Fodor Rezső, dr. Kiss József, Uray

Sándor, valamint Balogh Istvánné, Kőlcsey Sándorné, Tunyoghgy Szűcs Gézané, Kazinczy Gáborné, Özv. Münich Aurélné és özv. Sass Béláné lettek.

Az intézőbizottság megalakítása után Tatay Zoltán elnök még felkérte a jelen voltak a gyűjtés hathatós propagálására, egyben kérte, hogy a nagyobb egyesületek lehetőleg együttesen rendezzenek egy mostre ünnepséget az akció javára, mert így a célt is sokkal jobban szolgálják.

Dr. Kőlcsey Sándorné közölte, hogy debreceni urilányok egyesülete korábban már akart a Vöröskereszt céljaira rendezni ünnepélyt, most azonban célszerűbb ha ezt az Erdélyért gyűjtő akció javára rendezik, s ezért kérte a többi társadalmi egyesületeket, hogy ebben a már megindult mozgalomba kapcsolódjanak bele és együtt rendezzék meg a színházban tervezett előadást. Így egy és ugyanazt a tár-

sadalmi réteget nem veszik a különböző de egy célt szolgáló egyesületek anyagi igénybe, ami nem is kívánatos.

Dr. Kőlcsey Sándor polgármester közölte a bizottsággal, hogy már megtette az intézkedést is, hogy a Csokonai Színház terme egy, vagy két alkalommal erre a célra rendelkezésre álljon. Kifejtette a továbbiakban, hogy csak az együttesen megrendezett összejövetel által lehet megővni a mozgalmat a lejáratástól. Ha egyszer-kétszer megtölti a közönség a színházat, ezzel a társadalom sokkal eredményesebben szolgálja az akció sikerét, mintha apró részletekben elforgácsolja anyagi hozzájárulását.

Végezetül a jelen voltak a legnagyobb elismeréssel és lelkesedéssel fogadták a polgármester bejelentését, mely szerint a város közigazgatási tisztviselőikara csütörtökön tartott közös megbeszélésén őszinte áldozatkészéggel ajánlotta fel hozzájárulását az Erdélyért akció javára. Ez a hozzájárulás teljes összege meghaladja a kétezer pengőt, ezenkívül a városi vállalatok és intézmények külön járulnak hozzá a mozgalomhoz.

A gyűlés ezután a főispán zárószóival véget ért.

Teleki Pál miniszterelnök újabb szemle-utja a visszatért Erdélyben

A miniszterelnök eddig harminc gócpontot látogatott meg - Nagy gondot fordít a nemzetiségi kérdés méltányos megoldására

Kolozsvár, szeptember 20. Gróf Teleki Pál miniszterelnök csütörtök este 11 órakor a Lél motorossal Pataky Tibor államtitkár, vitéz Náray Antal vezérkari ezredes, szállásmester, a katonai közigazgatás vezetője és Incze Péter miniszteri tanácsos, személyi titkár társaságában Kolozsvárra utazott, ahová pénteken délelőtt érkezett meg.

A miniszterelnök Kolozsvárról fogadta az ottani hírlapírókat és nyilatkozott az aktuális kérdésekről, majd a katonai és polgári vezetőkkel folytatott hosszas megbeszélést, hogy személyesen győződjék meg a katonai közigazgatás menetéről és tájékozzódjék egyszersmind az iránt is, hogy milyen problémák merültek fel. Az értekezleten szóba kerültek a visszatért erdélyi részek különböző problémái is, így a benzinnel és petróleummal való ellátás ügye, valamint a menekültek kérdése. Ez utóbbi ügyben a miniszterelnök rámutatott arra, hogy a román és magyar bizottság között előzetes megállapodás történt a menekültek viszálcocátása érdekében. A magyar kormány álláspontja az, hogy

a Romániának maradt területen élő magyarok ne jöjjenek ki, akik pedig ide menekültek, azok is térjenek haza még abban az esetben is, ha később optálni fognak.

Semmi értelme nincs annak, hogy az emberek mindenüket otthagya elmeneküljenek. Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy minden egyes menekült ügyét, egyénileg meg fogják vizsgálni, vajjon fennforgott-e a kényszerítő ok a menekülésre s ha ilyen ok nincsen, akkor ezek közszolgálatban nem nyerhetnek elhelyezést. A továbbiakban kijelentette

a miniszterelnök, hogyha valakit katonai közigazgatás alkalmaz, ez még nem jogcím arra, hogy azt véglegesalkalmazásnak tekintse. — Senkinek az állása nem végleges, mert attól függ, hogyan végzi dolgát. A továbbiakban az utak megjavításáról, a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséről és egyéb sürgős kérdésekről íránt érdeklődött a miniszterelnök és

nyomban kiadta a megfelelő utasításokat.

Teleki Pál gróf miniszterelnök a délután folyamán még a tanügyi hatóság vezetőivel, majd a gazdasági ügyek intézőivel folytatott megbeszélést s a délutáni órákban tovább utazott a Székelyföld felé.

Teleki Pál mostani, a felszabadulás óta immár harmadik keletmagyarországi és erdélyi útja tulajdonképpen Székelyföldnek szól. Elátogat Bethlenbe, Naszódra és Besztercére is, majd szombaton felkeresi Szászrégent, Gyergyószentmiklóst, Csíkszeredát, Kézdivásárhelyet és Sepsiszentgyörgyöt. A miniszterelnök nagy gondot fordít arra, hogy mindenütt személyesen győződjék meg a szükségletekről,

a nép között járva, megismerje azokat a problémákat, amelyek megoldása a visszatért országrészek boldog jövője szempontjából nélkülözhetetlenül szükségesek.

Vasárnap a Székelyföld fővárosában, Marosvásárhelyen folytatja helyszíni megbeszéléseit. Vasárnap látogat el Székelyudvarhelyre is. Hétfőn Dést érintve, visszatér Kolozsvárra, majd az esti órákban elindul Budapestre.

A miniszterelnök eddig 30 keletmagyarországi, illetőleg erdélyi gócpontot látogatott meg és ezeken

a megyei és járási székhelyeken a közigazgatás, a gazdasági és szociális kérdések tanulmányozása mellett számos helyen azonnali hatályú rendelkezésekkel biztosítja az életlehetőségeket. Teleki Pál gróf nagy gondot fordít a nemzetiségi kérdés méltányos megoldására. Keletmagyarországi és erdélyi útjaira szakértőként mindig magával viszi Pataky Tibor államtitkárt, a nemzetiségi kérdések legalaposabb ismerőjét és szakértőjét.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök legutóbbi kolozsvári útja alkalmából értekezleten beszélt meg Kelet-Magyarország és Erdély vezetőivel a felszabadult részek problémáit és gondoskodott arról, hogy az egyes kérdések megoldása előtt az ottani vezetők irányító munkát végezzenek és hozzájáruljanak a döntésekhez. A miniszterelnök eredeti elgondolásához híven arra törekszik, hogy

a visszatért részek vezetői ottani emberek legyenek.

Jól informált helyről nyert értesülésünk szerint gróf Teleki Pál keletmagyarországi és erdélyi utazásait a jövőben rendszeresíteni fogja és rövid időközökben a szükségnek megfelelően ellátogat azokra a vidékekre, ahol a problémák megoldásánál személyes jelenléte szükséges.

HÓMAN ES VARGA MINISZTER MUNKÁJA

Budapest, szeptember 20. Az egyes minisztériumok jóformán kizárólag erdélyi kérdésekkel foglalkoznak. Hóman Bálint kultuszminiszter ötnapos keletmagyarországi és erdélyi útján tájékozódott a kulturális, művészeti, vallási- és közoktatási kérdésekről. Hír szerint a

Telefon: 24-71.

HUNGÁRIA filmszínház

Telefon: 24-71.

MA ELŐSZÖR A SZEZON ELSŐ NAGY MAGYAR FILMSIKERE, A

SARAJEVO

Előadások: d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Érdekfeszítő történet a világháborúból.

Főszereplők: TASNÁDI FEKETE MÁRIA, KISS FERENC, TIMÁR JÓZSEF és VÉRTES LAJOS.

A Magyar Világhíradóban: Magyarország Kormányzója Kolozsvárról megsejlelte az Erdélybe bevonult magyar seregeket. A kolozsvári diszünnepek.

a kultuszminisztérium a jövő hét végre elkészült a kérdések feloldozásával.

Hóman miniszter a legnagyobb gondot fordítja arra, hogy Erdély történelmi műkinőseit a legrövidebb időn belül helyreállítsák.

Varga József kereskedelmi- és iparügyi miniszter ma délelőtt megkezdte Kelet-Magyarország és Er-

dély kereskedelmi és ipari kérdéseinek helyszíni tanulmányozását. A kereskedelmi és iparügyi miniszter legsürgősebb feladatának tekinti a hihetetlen rossz állapotban levő keletmagyarországi és erdélyi utak és hidak helyreállítását. A miniszter és kísérete néhány napot tölt el a visszacsatolt részekben.

A magyar kormány bizonyítékokkal nyilvánosságra fogja hozni a román terrorcselekmények jegyzékét

Budapest, szeptember 20. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A román sajtó és rádió tegnap és ma fantasztikus meséket röpitett világgá a magyarok által Erdély visszacsatolt részében elkövetett kegyetlenkedésekről.

Bár az esetek egész tömege van felsorolva, azoknak egyenkénti cáfolata teljesen felesleges, mert feltűnően magukon viselik a bukaresti hivatalszobákban a régi rendszer alatt létrejött szokott propagandamesék bélyegét és nem egyebek egy sajtóiroda fantáziájának termékénél.

Köztudomású, hogy a visszacsatolt területeken előfordult néhány incidenst mindenütt a bécsi döntés

ellen áskálódó román elemek kezdeményezték, ezeknek azonban a karhatalom a legrövidebb időn belül véget vetett.

Másrészt azt is megakadályozta a karhatalom, hogy a nem román lakosság a román uralom kezdetén és az alatt elkövetett gyilkosságokért, kínzásokért és elnyomásért önkényesen elégtételt szerezzen.

A magyar kormány egyébként a legrövidebb időn belül nyilvánosságra hozza — fényképekkel együtt — a visszacsatolt részen román ortodoxok által — nem egyszer görögkeleti papok és tanítók vezetése alatt — elkövetett terrorcselekmények jegyzékét.

A rutén népet minden érdeke Magyarországhoz fűzi

Vitéz Kozma Miklós a felelősségkérdéséről, a sajtó pontosságáról és a kölcsönös megbecsüléséről

Ungvár, szeptember 20. A kárpátaljai magyar rutén sajtó képviselői pénteken küldöttségileg keresték fel hivatalában Kozma Miklós kormányzó biztost, hogy hivatalbalépése alkalmából üdvözlőljék. A magyar és rutén újságírók nevében Fenczik István dr. képviselő magyar és rutén nyelvű beszédében üdvözölte a kormányzó biztost és felajánlotta neki a kárpátaljai sajtó munkásságát és támogatását.

Kozma Miklós kormányzó biztos válaszában megköszönve az üdvözlőszavakat, hangsúlyozta, hogy a sajtó jelentőségét nemcsak jól ismeri, hanem annak lehetőségeit minden vonatkozásban fel kívánja használni a közvélemény tájékoztatására. Ehhez kéri a kárpátaljai sajtó támogatását közéleti és pártkülönbség nélkül.

— Új idöket élünk — mondotta a továbbiakban — és a sajtóra is új idök várnak. Hogy helyünket megállhassuk és boldogulhassunk, összefogásra van szükség. Az embernek azonban tudnia kell azt is, hogy az élet minden vonatkozásban az eddigig nagyobb felkészültséget, nagyobb fegyelmet, nagyobb komolyságot és sokszor önmegtartóztatást is kíván. A kárpátaljai sajtót jól ismerem s ezért azt a kárpátaljai nép érdekében szöcsönnek szeretném felhasználni két vonatkozásban: főleg a közvélemény felé és a közvéleménytől hozzám.

Kérte ezután a sajtó támogatását a Főméltóságú Asszony által Erdélyért indított akcióban. Ami a politikát illeti, nekünk félreérthetetlen és nagyon hatá-

rozott politikát kell követnünk, mihelyt állam- és nemzetiségről van szó. De egyébként a magyarságnak megértőnek, okosnak és tapintatosnak kell lenni, mert övé a nagyobb erő s mivel ráhárul az államvezetés feladata is, tehát az övé a nagyobb felelősség is. A többségben és kisebbségben egyaránt a testvéri együttélésre való törekvésnek, a kölcsönös megbecsülésnek kell megnyilvánulni és kerülni kell minden felesleges érzékenykedést. A legfontosabb dolgok egyikének tartom, hogy aki politikai, vagy közéleti kérdésekhez hozzászól: fontos, hogy ugyanazt mondja ruténul, mint magyarul. A nép felé ugyanazt, mint a hatóságok felé. Különböző vélemények is lehetnek s azokat ki kell mondani, de egy szájból hideget és meleget fújni nem lehet.

A rutén népet minden érdeke Magyarországhoz fűzi, idekapcsolja geográfiai helyzete, de még nyelve is, amelyet legkevésbé a magyar veszélyeztet. Mindenkinek tudnia kell és meg kell győződnie arról, hogy a magyar államgondolat és a rutén népgondolat érdekei százszázalékgig fedik egymást. A kárpátaljai rutén nép jellegét senki a világon érinteni nem akarja, sőt a magyar kormány leghatározottabb célja, hogy azt kifejléssze.

A kormánybiztos szavait a megjelent újságírók nagy lelkesedéssel fogadták. Kozma Miklós beszéde végzetével még hosszasan elbeszélgetett a sajtó megjelent képviselőivel. (MTI)

A románok ötven politikai foglyot őriztek jogtalanul a nagyszebeni katonai börtönben

A magyar-román bizottságok tárgyalásai

Budapest, szeptember 20. A valóság és kulturális kérdésekkel foglalkozó magyar-román albizottság meg egyezése értelmében — mint értesülünk — Kelet-Magyarország és Erdély visszacsatolt részeiben megnyitnak több román tanítási nyelvű népiskolát, ahol azonban a magyar nyelvet is tanítani kell. Ezeknek az iskoláknak románnyelvű tankönyvekkel való ellátásáról a magyar kultuszminiszter gondoskodik.

A magyar-román albizottság egyezménye értelmében a görög katolikus és görög keleti egyház megtartja eddigi szervezetét és ennek

következtében a görög keleti egyház püspökei a nagyszebeni, illetve a balázsfalvi metropolita alá tartoznak. Az egyezmény értelmében a két görög szertartású egyház püspöke: Hosszú és Colan a felsőház tagjai lesznek.

A magyar-román katonai albizottság két vezetője Náday István altábornagy és Dragalina tábornok tegnap kezdte meg tárgyalását.

Budapest, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Dr. Szondy Viktor miniszteri osztályfőnök vezetése alatt álló amnesztia albizottság a most folyamatban levő magyar-ro-

mán tárgyalások keretében megkezdte a politikai bűncselekmények címén üldözött, vagy elítélt személyeknek a két államban nyújtandó közkegyelem tárgyában Romániával létesítendő egyezmény tárgyalását.

Kolozsvár, szeptember 20. Annak idején a visszatért részek összes fogházaiból szabadon engedték a politikai foglyokat, azonban a kolozsvári katonai fogházban őrzött politikai foglyokat a fogházparancs-

nokságnak rendelkezéseire kettőszével egymáshoz láncolva a nagyszebeni hadbírószék börtönébe szállították. Antonescu kormányrajutásakor a börtönök átvétele során derült ki, hogy a nagyszebeni katonai börtönben közel 50 politikai foglyot őriznek, akiket már régen szabadon kellett volna bocsátani s most ezeket is szabadlábra helyezték és Kolos község határában átadták őket a magyar hatóságoknak. (MTI)

Kényes szakaszba jutottak a japán-francia tárgyalások

Tokio, szeptember 29. (Stefani.) A japán és indokínai francia hatóságok között folyó tárgyalások tovább folynak, noha eddig semmiféle eredményt nem lehetett elérni. A külügyminiszter sajtótájékoztatója cáfolja azt a hírt, hogy japán csapatok szálltak partra Indokínába és megjegyezte, hogy a partraszállásoknak nem volna értelme addig, amíg a francia hatóságokkal erre nézve megállapodás nincs. (MTI)

Sanghaj, szeptember 20. (Német

TL.) Indokínai jelentések szerint a Hanoiiban székelő japán misszió ma újabb követeléseket adott át szombati határidővel. Francia hivatalos közlés szerint a tárgyalások kényes szakaszba jutottak. Azonban megállapítják, hogy a tárgyalásokat még nem szakították meg. A követelések részleteit még nem közölték. Hanoi japán katonai körök szerint a tárgyalások menete még nem jelenti szükségképpen a francia-japán viszony közelálló kiegyezését.

Zsirdrágítással vádolt debreceni hentesek és nagyvágók

A debreceni hentesek és nagyvágók egyrésze a multkorában arról értesült, hogy a Felvidéken és Kárpátalján átmenetileg zsirhiány volt. Az illetők igyekeztek ezt a körülményt oly módon kihasználni, hogy az említett helyekre kb. 150—200 g zsiranyagot szállítottak 2.12 P kilogramonkénti áron, amikor a zsir hivatalosan maximált ára 1.86—1.92 pengő volt. Beregszászon azonkívül

jövedéki kihágást is követtek el a szállítás alkalmával.

Az egyik felvidéki vevő észrevette, hogy ily módon őt tetemes kár éri, éppen ezért jelentette a szabálytalanságot a budapesti főkapitányságnak, ahonnan detektívek szálltak ki Debrecenbe s kihallgatásokat tartottak, valamint nyomozást végeztek több hentesmesternél.

Antonescu őszinte, megbélyegző szavai az utóbbi évek román hadseregéről

Bukarest, szeptember 20. (Bud. Tud.) Antonescu államvezető mai leleplező közleményében azt a levelet közli, amelyet 1934 szeptember 1-én az ország összes volt vezetőihez intézett. Leveleiben azt írta, hogy miután a király 1934 júniusában Ulca tábornok helyébe Anghelescu tábornokot hívta a nemzetvédelmi minisztérium élére, elhatározta, hogy az előbbi leveleiben felhozott okok miatt lemond a nagyvezérkar főnöki állásáról. Tatarescu miniszterelnök többszöri kérésére és biztosítékai folytán azonban megmaradt. Tatarescu arra kérte, hogy adjon a hadsereg átszervezésére vonatkozó szándékáról írásbeli tervet. Két nap múlva át is nyújtotta teljes tanulmányát, amelynek címe: „Bevezetés a hadsereg általános átszervezési tervéhez.”

Mellékelt egy hivatalos feliratot, melyben kijelentette, hogy ez a tanulmány katonai végrendeletét képezi. Tartalma a következő:

A mai helyzet. A hadsereg a következő okokból olyan, amilyennek általában ismerik. 1. Kaosz, amelyet különböző hevenyészett, összhangba nem hozott és tanulmányozás nélkül rosszul alkalmazott törvények okoztak. 2. Vízfejűség. 3. Bürokrácia. 4. Szolgalelkűség, amelynek folytán a hadsereg ma a nemzet maradékából és hulladékaiból kapja utánpótlását. (Antonescu ezt a tisztikarra értette.) 5. Költségvetés, amelyet szintén rosszul tanulmányoztak és alkalmaztak. 6. Pontos és átfogó országvédelmi

terv hiánya. 7. Hadseregszervezési, felszerelési és a háborúra való előkészítés tervhiánya. 8. Folytonosság hiánya minden téren, amitől a határok védelme függ jelenben és a jövőben.

A továbbiakban megállapítja, hogy az ország teljesen képtelen védekezni, ha ennek szüksége mutatkozik, mert a hadsereg felszereletlen, kiképzetlen és demoralizált.

„Ha a helyzetben meg kellene védeni határainkat — írja — a nagy és hasztalan emberáldozatok mellett a népek történetében egyedülálló katasztrófa következne be ránk nézve.” Ezt követően rövid időn belül teljes társadalmi és politikai összeomlás jön, amely nemcsak mai határainkra fog kerülni, hanem azt sem tudjuk megmenteni, ami 1916-ban volt.”

15.000 pengő értékű ékszert loptak el Hegedüs Lóránttól

Budapest, szeptember 22. Néhány nappal ezelőtt Hegedüs Lóránt, a TEBE elnöke bejelentette a főkapitányságnak, hogy Orom-utca 4. szám alatti lakásáról, ahol együtt lakik leányával, dr. Hegedüs Margit egyetemi magántanárnővel, 15.000 pengő értékű ékszert és 500 pengő készpénzt vittek el. A bejelentés után a főkapitányság bünyügyi osztálya erélyes nyomozást indított, amelynek során csakhamar megállapítást nyert, hogy a nagyarányú lopást Hegedüs Lóránt egyik elbocsátott alkalmazottja követte el még a mult év nyarán. A detektívek el is fogták a tettest, Simon Józsefnét, aki a főkapitányságon bevallotta, hogy apróbb részletekben mintegy 400 pengő készpénzt loptak el Hegedüs Margit dr. retiküljéből. A tolvaj azt is bevallotta, hogy az ékszereket, amelyeket a ny. pénzügyminiszter lakásáról ellopott, a férje, Simon József felszeréskészítő egy orgazda útján értékesítette, Simonné lakásán házkutatást tartottak a detektívek, ahol a loptatott ékszerekből mindössze egy 2000 pengő értékű darabot találtak meg. Simon Józsefnét beismertő vallomása után letartóztatták, de a detektívek tovább folytatják a nyomozást, hogy az orgazdák útján értékesített hiányzó ékszereket, melyek között 9 gyűrű és egy valódi gyöngyör is van, megkeressék.

**Iskolai- író,
rajzszerék
és füzetek
legnagyobb raktára**
a
„MÉLIUSZ”
könyvkereskedésben.

Tudja Ön hol van állandóan frissen csapolt sör?

a Kassai Sörházban

Szekeres György
Hunyadi-u. 1.

Szatmár visszatérését ünnepelték a Szatmáriak Baráti Körének összejövetelén

Pénteken este tartották meg a Szatmáriak Baráti Körének szokásos összejövetelét a Gambrinus étteremben. Már a korábbi órákban összejöttek és a nagy-szerű hangulat az órák múlásával egyre emelkedett. Boldog öröm töltötte el valamennyiük szívét, hiszen Szatmár visszatért. A baráti összejövetelen megjelentek: Uray Sándor egyházközségi főjegyző és felesége, dr. Tóth Kálmán táblai tanácselnök és felesége, Koós György ny. járásbíró és h. elnök, dr. Papolczy Gyula törvényszéki tanácselnök és felesége, dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató helyettes, Hajdú László MÁV főtanácsos és felesége, vitéz Szabó Endre ref. lelkész és felesége, dr. Csáthy Dezső ügyvéd, Félegyházi János, továbbá dr. Csüry Bálintné, Hegyaljai Kiss Géza és sokan mások a szatmáriak közül.

Kedélyes elbeszélgetés után vitéz Szabó Endre lelkész ismertette a Szatmárra küldött zászló beszerzését, elszámolását és javaslatára elhatározták, hogy egy adandó alkalommal Szatmáron tartják meg szokásos összejövetelüket. Ennek megrendezésével vitéz Szabó Endre lelkész megbízta.

Később Hajdú László mesélte el a szatmári bevonuláson tapasztalt élményeit. Egy indítvány is elhangzott, hogy Szilveszterkor tartsák meg Szatmáron az érettségi találkozókat, amelyen a Szatmáron érettségizett nők és férfiak vesznek majd részt.

Ezután Uray Sándor egyházközségi főjegyző emelkedett szólásra és miután bejelentette, hogy csak távirati stílusban óhajtott néhány szót szólani, három indítványt ismertetett. Először, hogy miután vitéz Huszár Endrét Kolozsvárra tábori lelkésznek nevezték ki és így őt a szatmáriak baráti köre elvesztette, helyette vitéz Szabó Endrét bízzák meg a házigazdai tisztviseléssel. A második indítványa ebből következő — folytatta — hogy a Szatmáriak Baráti Köre maradjon együtt ezután is, hogy együtt örülhessenek Szatmár visszatérésének. A harmadik indítványa, hogy amint a kistemplomi egyházközség terve vette, a Szatmáriak Baráti Köre rendezzen meg a kistemplomi egyházzsúszel karöltve egy társasvacsorát, ahol a tiszta bevétel a Főméltóságú Asszony „Erdélyért” akciójára bocsájtanak. Ezután elhatározták, hogy a szokásos összejövetel minden hónap második keddjén tartják meg. Ekkor állt fel dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató-helyettes, aki rövid beszédében megköszönte az egyik hölgy „házigazdának”, dr. Tóth Kálmán-nak, hogy tisztségét oly lelkiismeretesen töltötte be. A felszólalás után még sokáig maradt együtt a Szatmáriak Baráti Körének társasága és vidáman töltötték el összejövetelüket. Múltán örültek, múltán vigadtak: Szatmár újra magyar föld. Gondolatban ott jártak állandóan Szatmáron, ahová annyi kedves emlék fűzi őket.

A büntetett előéletű bejárónő meglopta hasonló nevű munkaadóját is

Érdekes névazonosságú eset fordult elő az elmúlt nap a debreceni törvényszéken. Tóth Istvánné, debreceni tisztviselő neje tett korábban feljelentést lopás miatt bejárónője ellen, aki mint kiderült, szintén Tóth Istvánné, de egy napszámossal a felesége és már többször volt büntetve hasonló ügyekben. A mostani lopást úgy követte el, hogy munkaadójának az asztalán hagyott karkötő arany óráját ellopta. A vádlott Tóthné a rendőrségen töredék-

mes beismerő vallomást tett, a pénteki törvényszéki tárgyaláson azonban már tagadta a bűnösségét és tiltakozott a vád ellen. A bizonyítási eljárás lefolytatása után dr. Trássy András törvényszéki bíró kéthónapi fogságra ítélte a rovtomultú asszonyt, aki annak ellenére, hogy előbb még tagadta az ellene támasztott vádat, most megnyugodott az ítéletben s így az jogerőre emelkedett.

Az adóköteles petróleum kereskedői forgalmának szabályozása!

A m. kir. Kereskedelem- és Közlekedési Miniszter az 5.230—1940. M. E. sz. rendeletben nyert felhatalmazás alapján 86000—1940. K. K. M. sz. a kibocsátott rendeletével az adóköteles petróleum kereskedői forgalmának szabályozása tárgyában a következőket rendelte:

Az ország területe a petróleumkereskedői forgalom szempontjából petróleum nagykereskedői körzetekre tartalmazza. A rendelet függeléké tartalmazza.

Ezerint a debreceni körzethez tartozik: Debrecen thj. város, Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló m. városok, a derecskei járás Tépe kivételével, Hajdúmegye központi járásából: Balmazújváros, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Józsa, Mikepércs, Vámospercs, Ligetfaljai járásból: Nyirábrány, Nyirácsád, Nyíradony, Nyírmártonfalva, Püspökladányi járásból: Hajdúszovát és a Székelyhídi járás.

Az olyan petróleumnyagkereskedői körzetben, ahol a Kereskedelem- és Közlekedési Miniszter petróleumnak nagyban forgalombahozatalára jogosult, egy, vagy több petróleumnyagkereskedőt jelöl, az illető körzetben teleppel (üzlettel) bíró más iparosnak (kereskedőnek) petróleumnyagkereskedést folytatni tilos. A kijelölés bármikor visszavonható. Az az iparos (kereskedő), akinek petróleumnyagkereskedői jogosultsága a kijelölésnél történt mellőzés folytán megszűnt, köteles jogosultságának megszűnésétől számított 8 napon belül az Ásványolajipari Bizottságnak bejelenteni, hogy az 1939. évi július hó 1-től 1940. évi június

hó 30-ig terjedő év egyes hónapjaiban mely viszonylatoknak, milyen mennyiségű petróleumot adott el.

A petróleumnyagkereskedői kijelölés iránti kérvényt a Kereskedelem- és Közlekedési Miniszter Urhoz címezve, az illetékes I. fokú iparhatósághoz kell benyújtani.

A kérvényhez mellékelni kell:

a) hat hónapnál nem régebb keletű erkölcsi bizonyítványt;

b) saját és szülei születési anyakönyvi kivonatát, valamint, ha a folyamodó törvényes házasságban él, házassági anyakönyvi kivonatát és házastársa születési anyakönyvi kivonatát;

c) nyilatkozatot, melyben a folyamodó a büntetőjogi következmények terhe alatt kijelenti, hogy az 1939. IV. te. szempontjából zsidónak tekintendő-e vagy nem;

d) megfelelő iparigazolványt, vagy annak hiteles másolatát.

A fentebb említett okiratokat közkereseti társaság esetében valamennyi tagra, betéti társaság esetében valamennyi betétes, korlátolt felelősségű társaság esetében valamennyi tagra és valamennyi üzletvezetőre, részvénytársaság és szövetkezet esetében az igazgatóság és felügyelőbizottság valamennyi tagjára vonatkozólag csatolni kell.

A fenti okiratokat nem kell mellékelni, ha a folyamodó a cukornagykereskedői forgalom szabályozása tárgyában kiadott 80000—1940. K. K. M. sz. rendelet 2 §-a értelmében cukornagykereskedőül kijelöltetett.

A kérvényben elő kell adni, hogy a folyamodó a petróleumnyagkereskedés céljára mennyi forgótőkével és milyen rakthelyiséggel és egyéb berendezéssel (bördő stb.) rendelkezik, valamint a petróleumnyagkereskedéssel kapcsolatos gyakorlati ismereteket miképpen szerezte meg.

A kijelölt petróleumnyagkereskedőket a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal körzetként nyilvántartja és arra nézve, hogy valamelyik körzetben kik a petróleumnyagkereskedők, bárkinék felvilágosítást nyújt.

A törvényhatóság első tisztviselője az I. fokú iparhatóság előterjesztésére haladéktalanul köteles kijelölni azokat a kereskedőket, akik petróleumnak közvetlenül a fogyasztók részére árusításával foglalkozhatnak. Olyan községben (városban), ahol a kijelölés megtörtént, a kijelölés hatálybalépésétől kezdve másnak, mint a kijelölt petróleumnyagkereskedőnek petróleumkereskedést folytatni tilos. A kijelölés bármikor visszavonható.

A kijelölés csak az Ásványolajipari Bizottság által megállapított időpontban lép hatályba.

Az a petróleumnyagkereskedő, valamint az a petróleumkiskereskedő, akinek petróleumnyagkereskedői, illetve petróleumkiskereskedői jogosultsága a hatósági kijelölésnél történt mellőzés folytán a jelen rendelet értelmében megszűnik, meglévő petróleumkereskedési jogosultságának megszűnésétől számított legfeljebb 30 napig árusíthatja. E határidő

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

eltelte után a polgármester jelöli meg azt a petróleumkereskedőt, akinek a fentmaradó készletét át kell adnia.

Ha a petróleumnyagkereskedő, illetőleg petróleumkiskereskedőül kijelölt egyéni cég tulajdonában változás áll be, vagy az társas céggé alakul át, továbbá, ha a petróleumnyagkereskedő, illetőleg petróleumkiskereskedőül kijelölt társas cégbe új tag lép be, anélkül, hogy erre a kijelölésre illetékes hatóság előzetesen engedélyt adott volna, az illető cégnek petróleumnyagkereskedő, illetőleg petróleumkiskereskedőül kijelölése hatályát veszti. Nem vonatkozik ez a rendelkezés arra az esetre, ha részvénytársaság vagy szövetkezetbe új tag, vagy betéti társaságba új kültag lép be.

A 7. §. a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

A rendelet 1940. évi szeptember hó 20-án lépett életbe.

Egyebekben a Budapesti Közlöny 1940. évi szeptember hó 20-iki számában megjelent rendelet hővebb tájékoztatást nyújt.

Polgármester

Debrecen város tisztviselői kara és alkalmazottjai több mint kétezer pengőt ajánlottak az „Erdélyért” akcióra

Debrecen város tisztviselői kara és alkalmazottjai az elmúlt nap délelőtt közös megbeszélésen vettek részt, amelyen dr. Csóka László főjegyző, polgármester-helyettes ismertette az Erdélyért megindult segélyakció lényegét és fontosságát. Hazafias cselekedetre buzdította az egybegyűlteket, akik az előterjesztést őszinte belső lelki örömmel és áldozatkészséggel fogadták, s ott mindjárt elfogadták az akcióban progresszív módon való részvételt. Eszerint a város közigazgatási tisztviselői és alkalmazottjai október elsején felajánlják az akcióra és pedig fizetési fokozatonként másféltől tíz százaléki terjed a felajánlott segély összege. Ez együttesen meghaladja a két ezer pengőt is.

A város intézményeinek és vállalatainak megajánlására még nem került sor. Ezzel a nemes gesztussal ismét bizonyosságot tettek a város tisztviselői és alkalmazottjai arról, hogy a nemes tradícióknak haladnak és ha a testvér magyar megsegítéséről van szó, lélekkel áldoznak a közérdektől. Ezzel példát mutatnak a Debrecen egyéb közületi és a társadalom részére is.

Kaszálási bemutató a Thomka-féle kaszával a Pallagi Gazdasági Akadémián

Tudományos kísérletek megállapították, hogy a magyar aratás, főleg a kaszálás az emberiség egyik legnagyobb munkateljesítménye. A kérdés gyakorlati részével foglalkozva többek között a: a az érdekes eredményre jutottak, hogy különösen a munkát oly rendkívül fárasztóvá.

A kaszálási rendszer megváltoztatásával már régebbi idő óta foglalkoznak gyakorlati emberek, a jelentősebb eredményt azonban eddig úgy látszik Thomka Zoltán nyug. ezredes érte el. Kaszálási módszere abban áll, hogy a felsőtest egyenes marad s a munkát nem a karok és derék végzi el.

gaznak a munkások, mint a régi kaszálási módszer szerint.

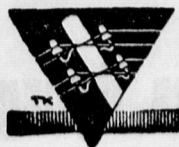
A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a Thomka-féle kaszálási módszert megkísérli ismertetni Debrecen gazdátársadalmával is, éppen azért a debreceni M. kir. Gazdasági Akadémiával karöltve az Akadémia gazdaságában szeptember 22-én reggel 9 órai kezdettel kaszálási bemutatót rendez. A kaszálási bemutatón személyesen megjelenik Thomka Zoltán ny. ezredes is, aki részletesen ismertetni fogja kaszálási módszerét és be is mutatja annak keresztülvitelét.

Felhívjuk Debrecen gazdátársadalmát, hogy a pallagi kaszálási bemutatót menőnél nagyobb számban jelenjen meg. A kaszálási bemutatóra a reggel 8 óra 6 perckor induló villamossal lehet a Pallagra kiutazni.

Mivel az eddig használt kasza az aratót görnyedt testtartásra kényszeríti, olyan kaszát próbált szerkeszteni, mellyel egyenes felsőtesttel is lehet kaszálni, hogy ezt elérje, a kasza nyakát állította nagyobb szögben felfelé.

A Thomka féle kaszával a Földművelésügyi Miniszter Úr megbízásából a mezőhegyesi, továbbá a bábolnai méneshírtoron már folytattak gyakorlati, tudományos és élettani kísérleteket és vizsgálatakat. E kísérletek során megállapították, hogy az új kaszálási módszerrel végzett munkánál az általános munkateljesítmény nagyobb, mégis könnyebben dol-

— Hírdetmény. Értesítem az érdeklődőket, hogy az epreskerti méntelepen 1 drb. tűzhely üsttel, 1 drb. kagyló részcsappal, 2 drb. kétszeres öntöttvas fali mosogató 4 drb. részcsappal és különféle méretű vascsővezeték 1940. évi szeptember hó 25-én délelőtti nyilvános árverésen eladásra kerül. Az árverésre vonatkozó adatok a városi gazdasági ügyosztályban megtudhatók. Polgármester.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:
„Kossuth” Lux Arnold, Piac-utca 26.
— „Magyar korona” Káposztássy Géza,
Kálvin-tér 15. — „Arany János” Bozóky
György, Csapó-utca 66. — „Hungária”
Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:
A Kárpátok medencéjében, a Balkánon megéleltek a déli légáramlás, mely fokozza a meleget, de egyúttal felhőzetet is hoz. Hazánkban ma a hőmérséklet általában 24—25 fokig emelkedett. A déli keleti megyékben 27 fokig.
JÓSLÁS: Déli, délnyugati szél, reggel több helyen köd, nyugaton több felhő és néhány helyen kisebb eső. A hőmérséklet alig változik. (MTI)

Emlékezzünk

SZEPTEMBER 21.

1788. Neszmély Ferenc 2. gyalogezred-
feli alszázados, majd őrnagy a törökök
ellen 1788—1790-ig viselt háborúban me-
részt vállalkozó szellemével és rettenthe-
tellen bátorságával tűnt ki. A boszniai
Una-menti Novi-nál mindössze 140 ön-
kéntes harcossal rontott az ellenségre.
Két parancsnok társa megsebesült, de
azért ő tovább küzdött és merész vállal-
kozása sikerrel is járt. Egy újabb roham
alkalmával azonban karján oly súlyosan
megsebesült, hogy harc képtelenné vált, s
a későbbi döntő küzdelemben már nem
vehetett részt. Mint a legerősebb helyezett
nyugállományba, s később megkapta az
ezredesi címet és jellegét. Fényes hadi-
tevéért a Mária Terézia Rend lovag-
keresztjével tüntették ki, majd bárói
rangra emelték.

Halk őszi rigmusok

Bús sóhaj kél a szellő szárnyán:
„Továtűnt im a drága nyár mán”

Továtűnt, mint egy színes álom,
Mint délibáb a láthatáron.

Volt, nincs, akár egy szép varázslat.
— Nincs már heve az égparáznak. —

Hervadt a rét színes virága
Halálharmat: köd hull le rája. —

Míg bámulok elhagyott, árva,
Utszéli bús, lomtalan fákra...

BARNA TIBOR
II. o. liceumista

— **Lossonczy István főispán adománya az Erdélyért akció javára.**
Lossonczy István főispán és felesége
a városzerte nagy lelkesedéssel megindult „Erdélyért” akció javára
száz pengő adományozott.

— **Magyar Gyuszi és zenekarának adománya az „Erdélyért” akció javára.**
Magyar Gyuszi és zenekara pénteken 20
pengő juttatott el lapunk kiadóhivatalá-
hoz a Kormányzóné segélynyújtási akció-
jára. Ezúton fejezzük ki elismerésünket
iránta és zenekara iránt, mely már nem
első esetben bizonyította be hazafiúi baj-
társias érzületét. — Ezenkívül Szentjóni
Szabó Kálmán, ez a lelkes magyar úri-
ember pénteken 3 pengő küldött be hoz-
zánk az „Erdélyért” akció jára.

— **Felhívás a vitorlázó repülőkhöz.**
A Debreceni Repülő Club vitorlázó osztálya
értesíti a vitorlázó növendékeket, hogy a
motornélküli repülőképzés ismét meg-
indult és mindennapos üzem van a nyu-
lasi reptéren. Ennek folytán a Debreceni
Repülő Club felhívja a repülő levélteket,
hogy kiképzés céljából a reptéren csopor-
tonként pontosan jelenjenek meg.

— **A 36 tagú bizottság ülései.** Buda-
pestről jelentik: A 36 tagú országos bi-
zottság szeptember 23.-án, hétfőn délelőtt
12 órakor a Ház minisztertanács tanács-
termében ülést tart. A honvédelmi szó-
ló 1939. évi II. tc. 141. §-a alapján kikül-
dött 36 tagú országos bizottság szeptem-
ber 23.-án hétfőn délelőtt 11 órakor a
Ház miniszterelnöki tanácstermében ülést
tart.

Ünnepélyesen megnyílt a debreceni kereskedő tanonciskola új tanéve

A Debreceni Kereskedő Tanonciskola
leány és flútagozata pénteken délután 2
órákor ünnepélyes keretek között nyitotta
meg az iskola 1940—41. tanévet. Az
iskola növendékserege teljes számban
megjelent a megnyitó ünnepélyen a tanári
karral együtt. A Himnusz eléneklése után
dr. Sz. Rác Imre igazgató Isten és Haza
névében megnyitotta az tanévet. Beszédében
utalt az elmúlt két hét eseményeire
és boldogan állapította meg, hogy soha
ennyi örömkönnny még nem hullott a ma-
gyar földre, mint az alatt a két hét alatt.
Hivatkozott ezután a Kormányzó szavaira
hogy az ünnep feledhetetlen napjait a
munka hétköznapjai váltják fel, mert so-
ha annyira nem volt szükség e hazában

a dolgos magyar kezekre, mint most.
Hangoztatta beszédében az igazgató,
hogy a tanonciskola a közgazdasági élet
számára dolgos, munkás, egész magyar
embereket akar nevelni.
Végül emlékeztette a növendéksereget
a Hazának még mindig rabságban levő te-
rületére, amelyeket Isten egygyé teremtett
de az emberi gonoszság széjjel szaggatott,
s a magyar ifjúságra vár a feladat, hogy
Isten segítségével újra egygyé forrassza.
Az ünnepi megnyitó elhangzása után a
növendéksereg szétoszlott tantermeiben,
s az ismerkedések után megkezdődött az
osztályrendezés. A tanítás hétfőn délután
két órákor megkezdődik.

Az árpádtéri egyházzsoltos hírei

Az egyházzsoltos ifjúsági tagozatában
már megkezdődött a munka. Az Árva
Bethlen Kata Leánykör két csoportja
tartja összejöveteleit szerdán s vasárnap
délután 3 órákor a gyülekező teremben
(Kassa-út 12.) Szilágyi Julianna nagy-
lánykörü és Tisza Izabella kislánykörü ve-
zetők vezetésével.

A fiúk Ifjúsági Egyesülete megtartotta
alakuló gyűlését és egyhangúlag dr. Er-
dei Mihály s. lelkészt kérte fel, hogy ő
álljon élére az ifjúsági csoportok vezeté-
sének, a vezető lelkipásztor legfelsőbb
irányítása mellett.
Vasárnap, 22-én délután 5 órákor fog
végbemenni az Árpádtéri templomban,
szép ünnepély keretében a felszabadult
keleti részre küldendő három zászló
ünnepi felavatása.

A Nőegylet címerdíszes zászlóján a kö-
vetkező felirat olvasható: Sz. Németi re-
formátusainak a Debrecen—Árpádtériek.
1940. Az avatáskor a Nőegylet zászlóját
Giday Hajnalka tanítónő, egyesületi jegyző
fogja tartani. Az avatáskor a Leánykör
egyik zászlóját Szilágyi Julianna és
Hézer Erzsébet tanítónő fogja tartani.
A Leánykör másik zászlóját Tisza Iza-
bella és Becskerek Rózsi fogja tar-
tani.

A zászlóavatás után szeretetvendégség
lesz fél 7-kor a gyülekező teremben. —
Jegyek a helyszínen kaphatók.

— **A zsidó tanoncok szerződötése.** A
zsidóknak tanoncként való szerződöté-
se tekintetében törvényes intézkedés még
nem történt. Vítas esetről kifolyólag
megkérdezték az értelmiségi kormánybiz-
tosságot is, ahol a következő felfogásnak
adtak kifejezést: Zsidó tanonc bejelentési
kötelezettség alá csak az esetben esik, ha
értelmiségi munkakörben (kereskedelemben
is) foglalkoztatják. Azoknál az ipar-
roknál, amelyek egyben kiszolgálással,
vagy árusítással egybekötötték, pld. mé-
száros, hentes, műszerész, cipész, mester,
akinek raktára van és idegen cipőket is
árusít, a szegődő tanonc az u. n. zsidó-
törvény végrehajtásának hatálya alá
esik, az ilyen üzemekben az 1938. évi
március hó 1-én fennálló alkalmazotti
arányzatot a zsidók javára megváltoz-
tatni nem lehet. Ipartestület.

— **Vattay Margit tánciskolájában**
szeptember 9.-én stepp, 24.-én diák
táncanfolyam kezdődik. Kossuth-u.
11. sz.

— **Az utcák tisztántartásának ellen-
őrzése.** Debrecen város elsőfokú közigaz-
gatási hatósága mint közegészségügyi ha-
tóság értesíti a város lakosságát, hogy a
közegészségügyi és a köztisztaság tárgyá-
ban 56/2031—1887. bgy. számú szabály-
rendelet 17. §-ának rendelkezése szerint
az utcáknak és a köztereknek bármil-
kénti bemoeskolása tilos. A fenti rendel-
kezés értelmében tehát tilos az utcákon
és piactereken a gyümölcs- és zöldség-
hulladékoknak eldobálása, annival is
inkább, mivel ez a cselekmény amellett,
hogy közegészségügyi ártalmat képez,
balesetek előidézésére is alkalmas. Fi-
gyelmeztelti ezért a közegészségügyi ha-
tóság a város lakosságát, hogy a gyü-
mölcshulladékoknak az utcán és a piac-
tereken való eldobásától annival is
inkább tartózkodjék, mivel a hatóság a
tilalom betartását ellenőriztetni fogja és
a mulasztók ellen kihágási úton fog el-
járni.

— **Magyarország egyik legszebb
és legjobb cserépkályhát tartom-
raktáron, nagy választékban, Tisztá-
tást, javítást vállalok. Krisch, Ispó-
taly, tér 1. sz. Telefon 12-18.**

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr.
Farkas Pál, d. u. 5 órákor Kósa Ferenc.
Kistemplomban d. e. 9 órákor Uray Sán-
dor, 11 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órá-
kor Jánossy Imre. Kossuth-utcai temp-
lomban d. e. 10 órákor dr. Juhász László,
d. u. 5 órákor Puskás Zoltán. Károli
Gáspár-téri templomban d. e. 9 órákor
Szilágyi László, d. u. 4 órákor Baczó
Balázs. Ispótlay-templomban d. e. 10
órákor Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor
Kulcsár Dezső. Árpádtéri templomban
d. e. 10 órákor dr. Hegyaljai Kiss Géza,
d. u. 3 órákor zászló megadása. Homok-
kerti templomban d. e. 10 órákor Ko-
vács József, d. u. 5 órákor Sulyok Kál-
mán. Nyilastelepi templomban d. e. 10
órákor Mezey Béla, d. u. 3 órákor Orsy
János th. Csapókerti imaházban d. e. 10
órákor dr. Danesházy Sándor, d. u. 3
órákor Vándor Ernő. Kerekes-telepi
templomban d. e. 10 órákor Kulcsár Fe-
renc, d. u. 5 órákor Kulcsár Ferenc.
Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 órákor
Jánossy Imre. Téglaskerti áll. iskolában
d. e. 10 órákor Birinyi János. Remény-
ség Háza (Böszörményi-út 60.) d. u. 3
órákor Benkő Károly. Egyeken d. u. 3
órákor Siposs Imre. Wolaffka-t. olvasó-
körben d. u. 3 órákor Szilágyi László.
Egyetemi klinikákon dr. Dodonyhelyi
József, Augustia szanatóriumban Kóncz
Zoltán. Horthy-kórházban Kóncz Zoltán.
Tanyai istentiszteletek: Pac d. e. 10 ó
Papp Géza, Mészahy d. u. 2 ó Papp
Géza. Hortobágy d. e. 9 ó Vitéz Szabó
Géza. Pallag d. e. 9 ó Tömör Lajos.
Cuca d. u. 3 ó Nagy Károly. Ondód, II.
Vedres-dűlő d. e. 9 ó Rápoly Árpád.
Kunpálhalma d. e. 11 ó Rápoly Árpád.
Hegyes d. e. 10 ó Nagy Károly. Cuca d.
u. fél 3 ó Nagy Károly. Fancsika d. e. 9
ó Bíró Béla. Nagycseri iskola d. e. 11
ó Bíró Béla. Szta. d. u. 2 ó Bíró Béla.
Dóczy J.-u. 2. sz. d. e. 11 ó dr. Bodon-
helyi József. Belsőhat d. e. fél 9 ó és
Telekháza fél 11 ó Siposs Imre. Haláp 9
ó, Allóhegy 11 ó, Pipóhegy 2 ó László
L. Elek.

A róm. kat. templomban

Vasárnap rendes szentmisere 6, 7, 8,
8,20, 9 órákor. Félitizkor nagymise és
szentbeszéd. Délben 11, háromnegyed 12,
félegy órákor szentmise. Kereségi kápol-
náknak a szokott szentmisere.

Az evangélikus templomban vasárnap
d. e. 10 órákor gyülekezői istentisztelet.
Prédikál Pass László th. esperes-lelkész.
D. e. 10 órákor szörványistentisztelet
Berettyóújfaluban. Prédikál Krecsák Kál-
mán segédlelkész.

Istentisztelet a baptista imaházban. A
Szappanos-utcai imaházban vasárnap d.
e. fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél
11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi is-
kola, d. u. 6—8-ig vallásos estély ve-
gyeskar- és zenészekkel. Szerdán este
fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél
8—fél 9-ig imaóra.

— **Dr. Zigre Miklós volt román kultusz-
minisztert házi őrizetbe vették Romániá-
ban.** Nagyváradon az a hír terjedt el,
hogy dr. Zigre Miklós volt román kultusz-
minisztert, mint ama kormány tagját,
amely sok máson kívül kivégeztette Cali-
nescu merénylőt, letartóztatták. Leg-
újabb értesülések szerint Zigre házi őri-
zetben van. Érdekes, hogy dr. Zigre Mik-
lóst Nagyvárad barátai arra kérték, hogy
ne költözzék el Nagyváradról. A volt ro-
mán kultuszminiszter sokáig habozott is,
de végül mégis az elköltözés mellett dön-
tött — vesztére.

— **Flaink pilótaképzésére áldoz-
zunk két fillért! Kérjünk repülő-
bélyegeket!**

— **Leharapta a felesége orrát.** Szép-
udvari (Simoncsics) Lajos nagykanizsai
lakos, négy gyermek apja, aki néhány
napra szabadságra érkezett haza, ma
reggel az Erzsébet-téri piacon feltékeny-
ségi jelenetet rendezett: megragadta a
feleségét, átkarolta és leharapta az or-
rát. Ezután hüvelykujjával felesége szemé-
tét igyekezett kinyomni. Az asszony se-
gélykáltására a piac közönsége oda-
futott s kiszabadította férje kezét közül.
Telefonon kihívták a mentőket, akik a
szerencsétlen asszonyt kórházba szállí-
tották. Ott a sebészetlen kettéharapott
orrát összevarrták. Szemén szerencséje
csak a szempillák sérültek meg. Szépud-
vari (Simoncsics) Lajos ezután önként
jelentkezett a rendőrségen. Az ügyben
folyik a vizsgálat.

— **Naményi Z. Gyorsiró-gépíró-
iskolában beíratások megkezdődtek.**
Vidékieknek vasútkedvezmény. Al-
lamvizsga, állásbábelhelyezés. —
Batthyányi-u. 1.

Az erdélyi templomokért és iskolákért

— Hozzászólás —

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld 1940. szeptember 18-iki számában dr. Szilvássy Zoltán ny. máv. tanácsos tollából közígyelmet ébresztett cikk jelent meg, főnti cím alatt. Mint akinek működési tere az erdélyi-résszel szabadult fel, — az igazságos érvelésű cikkhez fűzöm a következőket:

A Szilvássy által felvetett gondolat minden oktatómunkás lelkét kellemesen érinti. Annnyira tágkörű a felvetett idea, hogy sok cselekvési anyag fér el benne. Szilvássy tanácsos a felszabaduló városok, falvak, mámoros ütemű lelkesedése, honvédeink üdvözlése jeleneteit vászonra cshajta festetni, ezeket a festményeket tárlatokon mutatni be, csekély belépő díjak szedése mellett s az így begyűlt összegek szolgálják a szent célt. A megvalósítás ügykörét az „Országos Képzőművészeti Társulat” végezné. A festmények, képek elkészítésének határidejéül a feltámadás (világbeke fejedelme) szent ünnepe, 1941. év húsvétját jelöli meg. Társadalmi szempontból ez a megoldási mód helyes. Én szeretném bekapcsolni az iskolákat a maga nevelői munkavetülékhez, a felvetett gondolatanyagot. Erre példák állanak előttünk.

— Rádió! Csoportvezetők! Figyelem! — Hangzik a stúdióból a bemonó ajkáról. A felszabadult helyeken a rádió kiküldöttjei vesznek hanglegre minden lelkesítő jelenetet, örökítenek meg beszédek, szövegeket. Táj- és csoportképek kerülnek a „Rádióélet” c. és más szépirodalmi lapok oldalaira. Ezekből a képekből diapositív képeket készítenek az iskolák. Szigeten a ref. lyceum tanárikara a békeidőben megtette és földrajz, történelem oktatásnál élő szemléletül használták. Az én iskolám is fel volt szerelve ily diapositív képhasználatú oktatásra. A debreceni iskolák is bírnak ilyennel.

Uttörő volt ebben a termelő munkában az „Uránia” Magyar Tudományos Egyesület.

A diapositív képekhez való ismertető füzeteket az egyesület íratta. A 44-iket most magam elé tettem. „A Tisza” címet viseli. Hatvanhárom diapositív képet készítettek hozzá. A csinos füzetek a Hornyánszky Viktor könyvnyomdájából (Budapest) kerültek ki. „A Tisza” című füzet író: Szalay Sándor és Sági János Bevezető sorok: „A Tiszának ragyogó szép ere a hazai földön két ölelő árszállal csúnik a máramarosi szerelmes bércen, a hazaszeretet örök jelképe gyanánt”. A „szerelmes bércet” a vadult ösztönök alul felszabadultak és jelképeivé lettek újra a „hazaszeretet”-nek.

A rádió csoportvezetői által eszközölt felvételek anyagul szolgálhatnak az iskolák részére készíthető diapositív képeknek. Ebben a munka vállalásban a Stúdió lenne a vezetőszerp. A tanító-ságnak igen áldásos jótékonyaságú intézménye az „Eötvös Alap”. Széksháza Budapestén a Szentkirályi-utca 43. sz. a. van. Ebben a székházban sok szobaalapítvány semmisült meg a korona-pénz romlása folytán. Dr. Stalmár László a debreceni továbbképző tanfolyam (1940 nyarán) egyik jeles tanára a napokban hozta tudomásomra a Szigetről származó alapítvány mai állapotát: „Öz. Szilágyi Istvánné Eötvös Natália létesítette négyezer ar. koronás alapítványt a háború után bekövetkezett általános értékmorlás következtében harminckét fillérre csökkent. Időközben az Eötvös-alap jövedelmeiből és az időközi kamatokkal a tőkét növelte. A tőke értéke ma húsz pengő hatvankét fillér. Az alapítvány átmenetileg szünetel.”

Máramaros vm. egyetemes tanítószágnak kegyeletes kötelessége az Eötvös-alapnál a négyezer ar. koronás alapítványt négyezer ar. pengőre átnövelni. Erre a lehetőséget diapositív kép sorozatok készítésével, forgalomba hozatalával meg lehet szerezni. Az iskolák a vetített képes előadások tartásával sokat tehetnek. A „Rádióélet” szépirodalmi, művészeti és műszaki képes hetilap: a magyar rádió hivatalos lapja hoz és hozott a felszabadult helyekről táj és csoportképet. Ezekből a táj és csoport képekből készíthetők diapositív képek, — a nemes célért való használatra.

Háború előtt az „Uránia” Magyar Tu-

Amikor a halott tisztelettel kéri élővé nyilvánítását avagy a román nyilvánítás „bravurja”

Nem mindennapi eset játszódott le ma nap a szatmári városházán. Sztán András jelentkezett a városparancsnoknál és kérte, hogy keltsék őt életre, mert az anyakönyv adatai szerint ő jelenleg halott, mégpedig ez év július 6-án.

Magától érthető, hogy ez a bejelentés bővebb magyarázatra szorult. Elő is adta Sztán, hogy két évvel ezelőtt Bukarestbe utazott, ahol nagyon megletszhetett a románoknak, mert csakhamar ottfoglalt katonának és eldugták valahova olyan helyre, ahol nemcsak hogy nem lehetett rá találni, hanem ahonnan még hírt sem adhatott magáról. Miután otthon jóideig semmi hírt sem hallottak róla, eltűnését jelentették a rendőrségnek, mely azután nyomban meg is indította a nyomozást, csak az a kár, hogy különösebb eredmény nélkül.

Már régen belenyugodott családja

dományos Egyesület készítette a diapositív képeket és látta el felolvasási anyaggal. S ezeket a vidék iskolái kiküldesőzték. Népszerűségnek örvendett ez a közművelődési vállalat. Folyóirata is volt. Sehoh nem keresztezi dr. Szilvássy Zoltán elgondolását ez a rövid hozzászólás. Elgondolások főként tapasztalaton nyugszik. Maga az iskola vegye ki részét a termelő munkából a család és társadalom érdeklődésének fölkelésével. Miként tette a multban. Ma új fejezet feldolgozása elő állította a kegyetlen sors. Erős hittel, erős lélekkel készüljön a kultúrjavak gyarapítására az iskola, hogy „a lángoló hazaszeretet örök mécsese” ki ne aludjon soha. A templom és iskola jellegje Krisztustól való: — „Arról ismernek meg az emberek, hogy az én tanítványaim vagyok, ha egymást szeretik”. Huszonkét esztendőn át a szerencsétlenség, a gyűlölet került urrá a megszállott helyeken.

Bökényi Dániel

METEOR MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton és vasárnap:

A kis fenség parancsa

HIRLEY TEMPLE és ANITA LUISE
műlős színes filmje!

DEBRECENBEN PIHENIK KI ÜLDÖZÉSÜK FÁJDALMAIT ÉS FÁRADALMAIT AZ ERDÉLYI MENEKÜLTÉK

Az utóbbi napokban, részben még a bécsi döntés előtt, részben a megszállást megelőző pár nap alatt igen sokan kénytelenek voltak a szomorú valóságot felcserélni a bizonytalan meneküléssel. Sokan jöttek egyenként, vagy csoportosan a később már megszállott erdélyi részekről, de még mindig jönnek olyan magyar városokból és falvakból, amelyek nem estek bele a visszacsatolt területbe. Jöttek, mert elnyomók sanyargatása már türelhetetlen volt számukra és jöttek, mert magyar érzésük, szívük így akarta. Most itt vannak sokan, több mint huszan Debrecenben is, akiket gondos ellátásban részesítenek. A volt Zita árvaház Magoss György téri otthonában kaptak szállást. Van közöttük mindenféle foglalkozási, kik most itt akarnak munkát szerezni és esetleg letelepedni. A debreceni vállalatok munkaadóinak figyelmebe ajánljuk a hozzánk menekült magyar testvérek foglalkoztatását és alkalmaztatását.

— Új zsidórendelet Romániában. A zsidó vallás gyakorlását korlátozó intézkedést mindaddig, amíg a kérdést törvényesen nem rendezik, hatályon kívül helyezték.

— A kereskedelmi szaktanfolyamon a délutáni előadások megkezdődtek. Kellő számú jelentkező esetén esti tanfolyamot is nyitunk. Kálvin-tér 2.

— Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

— Megszűnt a Bukarest—Budapest közötti rapidvonat. A CFR rendelkezése a Bukarest—Löksháza között közlekedő rapidvonatok újabb rendelkezésig csak Bukarest és Arad között járnak. A Bukarest—Budapest közvetlen kocsikat megszüntetik.

Sztán eltűnésébe, mikor ez év júliusában a Szamos ismeretlen férfiolttestet vett partra, melynek személyazonosságát nem tudták megállapítani. Eppen ezért közszemlére tették ki, hátha valaki mégis tudna valami útbaigazítást adni. És csodák-csodája, Sztán Andrásné felismerte benne régen eltűnt férjét, sőt mi több, az öregebbik Sztánné is édes fiára ismert, midőn meglátta. Semmi kétség ezek után a valóság iránt, tehát el kell temetni. Ugy is tettek, majd jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, aminek végső következménye az lett, hogy az anyakönyvben bizony felvettek Sztán uramat a halottak sorába. Jobban mondvá ez lett volna, ha most nem jelentkezik, hogy megcáfolja ezt az adatot. Így azután bizonyos változtatást kell eszközölni és legfeljebb csak „tiszteltbeli” halottként szerepelhet ott ezentúl.

Gyászrovat

Karza Katalin temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezési vállalat.

Ludányi Bay Gabriella

48 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a római. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Miklós-utca 41. Dankó temetkezési vállalat.

Lakos Gyuláné

Lövői Augustza 39 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozó terméből a rom. kat. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

— Zsidóellenes tüntetés Marselleben. Marselleben nagy tömeg verődött össze, zsidóellenes tüntetést rendezett, hangos kiáltások és fenyegetések között vonult végig az utcákon.

Tanácsülés a Péterfia-utcai egyházrészben

A Baltazár-teremben tartotta meg tegnap este a péterfiai egyházrész munkaevnyitó ülését, amelyen nagy számban jelentek meg az egyházrész tanácsosai. Dr. Balogh Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, főgondnok megnyitó beszédében Isten iránti hálával emlékezett meg északi Erdélynek visszatéréséről és a tanács tagjai felállással ünnepelték a Kormányzó, Szendy Tihamér ref. tanító főtanácsosi esküjét tette le.

Dr. Farkas Pál lelkipásztor az egyházrész munkatervét terjesztette elő, amely szerint az egyházrész területén három helyen van istentisztelet és egyelőre hét bibliakör működik. A tanácsosi bibliakör is rövid időn belül meg fog alakulni egy-egy tanácsos lakásán. Ugyancsak megszervezi a tanács az egyházrészli iratterjesztést, amelynek forgatókéjére Kulesár Gizella tanácsosnő 100 pengőt adományozott, így örökítve meg édesanyja emlékét. Az egyházrész Jánosy Imre volt kollégiumi esküdtfelügyelő személyében második segédlelkészt kapott, aki az egyházrész nyulási területén végzi a lelki munkákat. Jelenleg a diakonissza testvér feléig áll a z egyházrész szolgálatában, ezután a tanács módot keres arra, hogy egy évig állandóan szolgálatban legyen egy diakonissza testvér az egyházrész területén. Több ügy letárgyalása után az ülés Szabó Gábor segédlelkész imájával ért véget.

— Fölkerek minden Debrecenben élő székelyhídi testvért, hogy a Székelyhidnak adandó zászló megbeszélése végett szeptember 22-én a Kassa-úti és Sámsoni-úti vendéglőben Sima Jenőnél megbeszélés végett jelenjenek meg, délután 4 órakor. Imre János egyetemi altiszt.

— Dr. Barna László rendelkezését ismét megkezdte. Piac-u. 28/b. sz., Gambrinus-passage

— Jövedelmez-e a gyümölcs? Erre a kérdésre ad választ a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közi még az üvegház házi elkészítéséről, a boroshordók ürtartalmának a megállapításáról, a rézgálic pótlásáról, a zöldségfélék legcélszerűbb átteleltetéséről, a ribizke- és köszmetéfék pusztulásáról, a kerti termények betakarításáról stb. A dűsan illusztrált, színes gyümölcsképet is közli két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VI. Aréna-út 84/c.) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

SPORT

VASÁRNAP DVSC—PERECES

A debreceni vasutas csapat vasárnap délután a nagyerdei stadionban a Perces csapatával játszik NB. II. bajnoki mérkőzést. A Perces elismerten a jobb csapatok közé tartozik, azért szerinünk jelenleg nem képvisel olyan játékerőt, hogy az utóbbi időben állandóan biztos formát mutató DVSC győzelmi esélyeit kétségessé tehesse. Inkább számíthat arra a debreceni közönség, hogy csapata vasárnap ismét egy lépéssel közelíteni fog a tabella csúcsánál elértéhez. A DVSC már közölt felállításán nincs semmi változás. A szurkolók nagy érdeklődéssel tekintenek Elek csatárjátéka felé; reméljük, sikerülni fog a debreceni bemutatkozás is, ha már a budapesti sikerült.

A mérkőzés félnégykor kezdődik Egressy játékevezető sipjelére. Előtte a DVSC II.—Ungvári KMSC amatőrbajnoki mérkőzést játsszák félkettőkor.

VIDÉKI ÉS KERÜLETI IFJÚSÁGI EGYLETI BAJNOKI VERSENY

A Magyar Athletikai Szövetség megbízásából a DEAC szeptember 20-án délután fél 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezte meg a vidéki és kerületi egyesületi bajnokság II. fordulóját a DEAC és DGASE között a következő versenyszámokkal: 100, 400, 800, 1500 és 3000 m-es síkfutás, 110 m-es gátfutás, 4x100 és 4x400 m-es váltófutás, magas-, távol- és rúdugrás, súlylökés, diszkoszvetés. Versenyszámonként és egyenként két atléta és egy váltó eredménye számít. Egy versenyző csak két egyéni futászámban, az ügyességű számban a váltókban indulhat. A versenyben az összes korosztályok résztvehetnek, anélkül, hogy ifjúsági vagy serdülő jellegüket elvesztenék. A bajnokság eredményét a következőkben állapítjuk meg: a kijelölt versenyen résztvevő egyesületek számonként elért két legjobb eredményét a tízes küzdelem szerinti táblázat pontszámaival fordulónként értékeljük és ezt összegezzük. A két fordulóban elért pontszámok összege adja a végső eredményt. Díjazás: mindkét osztály első három helyezetteje a MASZ oklevelét nyeri, míg a győztes csapat tagjai vésett kerületi nagy bronz, II. csapat tagjai kis ezüstözött, III. csapat tagjai kis bronzérmes nyerne, az indulók számára való tekintet nélkül.

MEGKEZDÖDÖTT A TENNISVERSENY DEBRECEN VÁROS BAJNOKSÁGÁÉRT

Pénteken délután tartották meg a selejtező mérkőzéseket a DEAC nagyerdei tennispályáján Debrecen város bajnokságáért. A sorsolás hosszúranyulása miatt csak későn kezdhették a mérkőzéseket és így csak néhány szettet tudtak lebonyolítani. Nagy mezőny indult. A férfi egyszemlét kezdtek meg a versenyt Ebben a számban az addig lejátszott eredmények:

dr. Kiss—Huszár 8:6, 7:5.

dr. Pintér—dr. Máté 6:1, 6:1.

A női egyszemlét Darkó Irén 6:0, 6:0 arányban győzött Papp Márta felett.

Bartha Sári—Nagy Babci 6:4, 0:0.

Az ifjúsági versenyben a férfi egyes lejátszott számainak eredménye:

Laczkó Pál—Tóth 6:0, 6:0

A kizárásos férfi egyszemlét nagyon sok induló van, de pénteken csak néhány szettet tudtak lejátszani és a sőtét beállta miatt azokat is nagybörzst félbe kellett szakítani.

Ferenczy—Berta 6:1, 6:2.

Bajnok—Maxim 9:7 (félbemaradt).

Dóczy—Vass 5:5 (félbemaradt).

A tenniszversenyt szombaton délután pontosan három órakor folytatják a

nagyterdei DEAC sporttelep tennisparkjában. Remélik, hogy ma már le tudják játszani a döntőt az összes hátralevő szettekkel. A verseny iránt egyébként városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

VASÁRNAPI FUTBALLMŰSOR:

NB. I-ben: Törökvs—Haladás, Di-MÁVAG—Szolnok, Elektromos—Ujpest, Gamma—Tokod, Szeged—Kispest, Sal-BTC—BSzKRT, WMFC—Ferencváros.

NB. II. Tisza-csoportjában: DVSC—Pereces, Rusj—B. Vasutas, Mátészalka—MAVAG, T. Előre—Salgótarjáni SE, KAC—LaFC, Ganz—Miskolci VSC, Ózdi MO-VE—Rákóczi SE.

SPORTHÍREK

Hírt adtunk már arról, hogy a finn válogatott atléták szeptember 24-én a DEAC által rendezendő atlétikai versenyen vettek volna részt. Sajnos, a szép verseny megtekintésében nem lesz része a vidéknek, mert a DEAC vezetősége pénteken a következő táviratot kapta a Magyar Atlétikai Szövetségtől: „A finn atléták vidéki útja közbejött akadályok miatt elmarad.” A DEAC vezetősége pedig már mindent megtejt, hogy a verseny minél jobban sikerüljön s finn testvéreink minél kellemesebb emlékekkel térjenek vissza hazájukba Debrecenből is.

Készülnek a németek a budapesti válogatott mérkőzésre. Október 6-án a magyar és a német válogatott futbalcsapat Budapesten méri össze erejét. A németek már megkezdtek az előkészületeket, amennyiben tizenöt tagból álló keretet állítottak össze, melyből nem nehéz lesz kiválasztani a legjobb tizenegyet.

Magyar-olasz tornászviadal. A két nemzet hölgytornászai november 10-én mérkőznek össze erejükkel, míg a férfi versenyzők december 1-én a budapesti Városi Színházban. Míg az előző kizárólag bemutatónak jellegű, addig az utóbbi komoly nemzetközi mérkőzés. A verseny után a résztvevők vidéki vendégszereplésre mennek, mégpedig a hölgyek Kassára, Miskolcra és Diósgyőrre, a férfiak pedig Nagyváradra, illetőleg Kolozsvárra.

Megérkeztek a finnek. A finn válogatott atlétacsapat pénteken délután 2 órakor érkezett meg a budapesti keleti pályaudvarra. Itt a MASz ünnepélyes fogadást rendezett számukra, melyen képviseltette magát a budapesti finn követség, azonkívül az Országos Testnevelési Tanács. A mérkőzés után megtárgyalták a verseny részleteit, majd megajánlották a sorsolásokat.

A magyar teniszszők újabb sikerei. A magyar teniszszők milanoi sikeres szereplése most folytatódik a meráni versenyeken. Meránban Gábori milanoi ellenfelével, Vidovál került össze és 6:4, 6:4 arányban ismét diadalt aratott. Fölötté. Asbóth Caniato ellen győzött 7:9, 6:1, 6:1-es eredménnyel. A női egyes küzdelmekben Jusits és Szilvássy szintén megnyerte mérkőzését. A vegyes párosban az Asbóth—Tonolli pár 7:5, 6:2-re győzött a Caniato—Manfredi pár ellen.

Országos teniszszapszabjajnok döntő Diósgyőrött. Budapesti teniszszapszabjajnok csapata, az UTE és a vidéki bajnok Diósgyőri TC vasárnap vívják küzdelmüket az országos bajnok címetért Diósgyőrött.

Az egyetemi és a DEAC és DGASE felmért tiztusabajnokj verseny ma, szeptember 21-én, szombaton és 22-én, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel lesz megtartva az egyetemi sporttelepen. A tiztusaszámok: 100, 400 és 1500 méteres síkfutás, 110 méteres gátfutás, magas-, távol- és rúdugrás, súlylökés, diszkoszvetés és gerelyhajítás. Díjazásul a bajnokj címen kívül a DEAC és DGASE veretei és érmei.

Közgazdaság

MÉRSEKELT FORGALOM A GABONATÓZSDÉN

A gabonakereskedelem szempontjából az élelmezés biztosítása érdekében ma kiadott kormányrendelet változást nem okoz. Akiknek eddig volt engedélyük gabonavásárlásra, azok zavartalanul vehetnek részt cenzitúl is a természetkereskedésben. A gabonakereskedelem körében általános az a meggyőződés, hogy a kormányrendelet hatása a gabonakereskedés megélénkülésében fog kifejezésre jutni. Pénteken mérsékelt volt a gabonatózsdé forgalma. Búzakínálat nem ovt. Sörár-pából 1950 mázsa kelt el.

Búza: 78 kg-os 23.20.
Rozs: 71 kg-os 19.20.
Zab: 41 kg-os 21.10.

Arpa: Sörárpa, kiváló 26.20, sörárpa, elsőrendű 25.20, sörárpa 24.20, 68 kg-os ipari 22.40, takarmány 65—66 kg, 20.40, takarmány, középminőségű 19.40.

Kukorica: Tiszántúli állomásról 24.10, egyéb állomásról 23.05, ab Bpest közraktár 22.85.

Ferencvárosi sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 266 darab Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 79 darab. Az irányzat tartott. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 144, szedettsertés II. 132, III. 126, öregsertés II. 126, angol tökesertés I. 136, angol sonkasertés I. 136, exportzsir, márkázott 190 fillér kilogrammonként.

ARAJÁNLATI FELHÍVÁS

A m. kir. debreceni honvéd repülőtergondnokság közérkezési bizottsága f. hó 27-én d. e. 10 óráig bezárólag az alatti cikkeket szállításiára hirdet pályázatot:

Fűszerárak és egyéb elkészítési cikkek.

Tej- és tejtermékek.

Hentes- és mészáros árakra.

A szerződés szerinti szállítás 1940 október hó 1-től kezdődik és 1941 szeptember hó 30-án végződik.

A szállítási feltételek füzete megtekinthető a repülőter Mikepétersi-úti őrszobájában.

Debrecen, 1940 szeptember hó 18.

Farkas, élelmezőtiszt.

EMBER SEGITS MAGADON!

Vegyészeti recepturák, 170 értékes recept! Kristálysóda, mosóporok, cipőkrémek, kályhasztítószerek, fémtisztítók, kékitő, bútorpaszta stb. cipészipari vegyszerek, toilleszerek, krémek, likőrarómák stb. stb. recept házi készítési módja. Ár: 4—P.

Kapható:
a DEBRECENI UJSÁG—HAJDÚFOLD
kiadóhivatalában
Ferenc József-út 56. Telefon 21—90.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Elárverezek Debrecenben, Elep 85. sz. alatti tanyán 1940. évi október 1. napján déli 12 órakor 1760 P-re becsült ingóságokat (búza, lucerna, libák stb.) Debrecen, 1940 szeptember 10. Király Béla sk bír. végrehajtó

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

Kiadó utcai földszintes ötszobás lakás azonnalra. — Kossuth-utca 22. 873

Ajánlat

Építetők!
Az Alföldi bontásból mindenféle anyagok eladó. Bontás jövő héten. Bővebbet a helyszínen. 886

Figyelem!!

Portálékra modern bádoghelüket tökéletesen készít Both bádogosmester, Csapó-u. 56. 881

FERFI
felöltő- és öltöny-szövetek, minden hozzávalók, férfi divatsport és galléros ingek olesó árban,
Petriknél
szent Anna-u. 5. sz.

Kereslet

Óskavasat,
fémek, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvész Vas- és Fémgyűjtő Központi Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26—94. 777

Gazdasági termények

Szemes
ötengeri, nagyobb tétel eladó. Ugyanott korecsma kiadó. Böszörményi-út 81. 887

Bútor

Ebédlőszekrény
márványlappal, hozzá való asztallal és bőrhú zatos székekkel, mind kitéhető állapotban, olcsón eladó. Dobozi-utcai bérház, B. fidsz. 3. Ny.

Hálószobák,
ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőségű előnyös árak. Részletre is Hunyadi-utca 2 sz. alatt

Eladó házhely

Központi
Egyetemen szemben, ideális helyen villatelek eladó. Értekezni Piac-u. 77. Dr. Széll, I. em 15:37

300 □-öles
szép gyümölcsös telek eladó 3800 pengőért. Sesztina-utca 4. Kisállomás mellett. 558

Különféle

Tragya kapható
a Tüzérlaktanyában országos járművenként — szabadrakodással — 80 fillérért. 897

Eladó ingóság

Városi bunda
alig használt, autóra, kocsiira alkalmas, eladó Rothermere-u. 39. Szabó. 890

Kölber-
gyártmányú nyitott hín-ló eladó. Rothermere-u. 13. 885

Ócska téglá
kapható Salétrom-u. 12. telefon 26—74 vagy a helyszínen. Bärceziu. 870

Egy
új 6-szárnyas ikerablak, egy üvegejtő, egy asztal eladó. Kar-u. 19. Ny

Álló
ruhafogas és egy mongol rókaoba eladó. Komlósv-út 15. szám. 858

Eladó ház

ELADO
Budai Eszaiás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes, családi ház. 744

Egyszobás,
előszobás, konyhás és ugyancsak egy szoba, konyhás, mellékhelyiségekkel álló, 370 □-öl telekkel adómentes, új ház olesón eladó. — Villanyvilágítás, termő gyümölcs és szőlővel beültetve, kényelmes, gazdaságos. — Homokkert, Puzdra-utca 1. 850

Elveszett

Elveszett
19-én este 7-től 9-ig arany karkötő Ruyter-utcaútól a Meteorig. Be-csületen megtaláló jutalomlan részesül Ruyter-utca 28. 895

Csütörtökön délelő
Apafi-utcaútól a Leány-utca sarkig elveszett egy fél sötétkék nőcipő. Meg-találó adja le József kir. ucca 16. sz. alá, a nyom-dába. Ny.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgóképen.

Igazgató:
Somogyi Gábor

MAVAut autóbussz-menetrend

Ervényes 1940. évi szeptember 19-től 1940. évi október hó 5-ig.

Debrecen—Hajdúszoboszló.

Debrecenből indul	10.25	14.10	17.40	18.25
H.-Szoboszlóra érkezik	10.55	14.40	18.10	18.55

Hajdúszoboszló—Debrecen.

Hajdúszoboszlóról indul	9.20	10.00	13.35	17.40
Debrecenbe érkezik	9.50	10.30	14.05	18.10

Debrecen—Hajdúböszörmény—Polgár—Miskolc.

×	+	i.	Debrecen Arany Bika	é.	10.20
15.00	19.00		H.-böszörmény városháza		9.51
15.29	19.29		Polgár pályaudvar		9.02
16.18	20.18		Felsőzsolca pályaudvar		8.05
17.15	21.15	e.	Miskolc városháza		7.50
17.30	21.30				

× Csak hétköznap közlekedik + Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Debrecen—Nádudvar—Kisújszállás—Kúnhegyes.

18.25	19.01	19.27	19.46	20.45	21.40	i.	Debrecen Arany Bika	é.	9.50	10.30	14.05
							Hajdúszoboszló piactér		9.15	9.55	13.30
							Nádudvar Hangya szö			9.28	13.05
							Kaba p. u. bejáróút		8.55		
							Püspökladány p. u.		8.40	9.07	12.40
							Kisújszállás városháza			8.05	
							Kúnhegyes piactér			5.30	

Debrecen—Szeghalom—Gyoma—Szarvas—Szentés.

×	+	i.	Debrecen Arany Bika	é.	9.50
14.10	17.40		Hajdúszoboszló piactér		9.15
14.17	18.18		P-ladány Rákóczi szálló		8.35
15.27	18.56		Szeghalom pályaudvar		7.27
16.38	20.46		Gyoma pályaudvar		6.25
17.32	21.48		Szarvas Árpád-szálló		5.40
18.14	22.34	e.	Szentés Piac-tér		4.45
18.10	23.30				

Debrecen Hajdúszoboszló—Békéscsaba.

×	+	i.	Debrecen Arany Bika	é.	9.50
14.10	17.40		Hajdúszoboszló piactér		9.15
14.17	18.18		P-ladány Rákóczi szálló		8.35
15.27	18.50		Szeghalom Piac-tér		8.09
15.52	19.21		Mezőberény községváza		7.33
16.28	19.55		Békéscsaba Csaba-szálló		6.36
17.25	20.51	e.	Békéscsaba pályaudvar		6.00
18.00	21.25				
18.05	21.32				

APRÓHIRDETÉSEK

Allást kereső nők

Német nevelő
elhelyezkedne helyben, vagy vidéken nagyobb gyermekek mellé. Ajánlatot a kiadóba „Oklatás” jelígre. 893

Betöltendő állás nőknek

Ügyes
leány kertészetbe felvétetik, esetleg bentlakással. Galamb-u. 4. sz. 897

Betöltendő állás férfiaknak

Jómunkás
kötélgyártósegéd felvétetik. Arany József, Balmazújváros. 891

Villanyzerelőtanulót
felveszek, 4 középiskolást, lehetőleg kerékpárral rendelkezőt. Vasutas családból előnyben. Piac ucca 46. Villanyzerelő az udvarban. 894

Iskolázott tanuló
műszaki üzletbe felvétessel azonnal felvétetik. — Ajánlatokat „Szolid. megbízható” jelígre. 899

Fényképészségdet
állandó vagy kisegítő munkára keres Berzéki. 1225

Bútorozott szoba

Különbejárattú
kis bútorozott szoba kiadó. Komlósv-út 15. sz. 787

Kiadó lakás 2 szobás

Udvari
kettő szoba, előszoba mellékhelyiségekkel kiadó. Csokonai-utca 44. 898